

Azərbaycanın Nəqliyyat Sektoru: Trendlər və Çağırışlar

Mart 2025

- **Makroiqtisadi göstəricilər**
- **Yük daşınması üzrə əsas məlumatlar**
  - Gəlir və xərclər üzrə tendensiya
  - Yük növləri üzrə daşınma
- **Sərnişin daşınması üzrə əsas məlumatlar**
  - Gəlir və xərclər üzrə tendensiya
- **Nəqliyyat sektoru üzrə əsas keyfiyyət göstəriciləri**
- **Nəqliyyat vasitələrinin idxalı və investisiyalar**
- **Nəqliyyat vasitələrinin sayı**
- **Nəqliyyat sektorunda çalışan əhali**
- **Qiymət dinamikası və nəqliyyat xidməti üzrə statistik məlumatlar**
- **Maliyyə Nazirliyinin ortamüddətli xərclər çərçivəsi və Bakı şəhərinin paş planında nəqliyyat şəbəkəsi**
- **Beynəlxalq tıxac statistikas**

Bu hesabat **Azərbaycanda nəqliyyat sektorunun mövcud vəziyyətini, inkişaf dinamikasını və gələcək perspektivlərini** əhatə edir. Nəqliyyat sahəsinin ÜDM-dəki rolu, yük və sərnişin daşınmasında əsas tendensiyalar, investisiya və infrastruktur dəyişiklikləri, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin rolu və ekoloji dayanıqlıq istiqamətində atılan addımlar hesabatın əsas mövzularıdır.

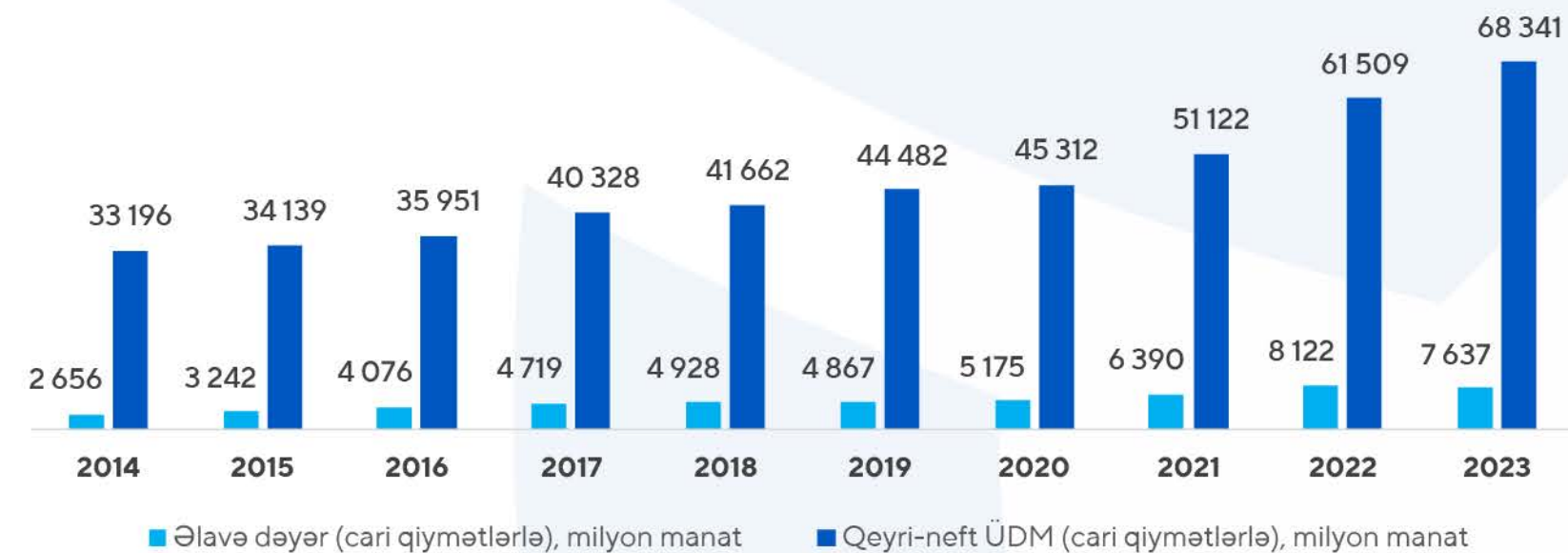
Əsas Məqamlar:

- Nəqliyyat sektoru Azərbaycanın ÜDM və qeyri-neft ÜDM-də mühüm rol oynayır və son illərdə bu sahənin iqtisadi dəyəri əsasən artan tendensiya göstərmişdir.
- Yük daşınmasında avtomobil nəqliyyatı həcminə görə lider olsa da, hava nəqliyyatı orta daşınma məsafəsinə görə üstünlük təşkil edir, sərnişindaşıma isə əsasən avtomobil nəqliyyatı vasitəsilə həyata keçirilir.
- Son illərdə dəmir yolu və ekoloji təmiz nəqliyyat vasitələrinə maraq artsa da, avtomobillərin sayının sürətlə artması Bakı şəhərində tıxac problemini daha da aktuallaşdırır.
- Beynəlxalq tranzit yolları Azərbaycanın nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevrilməsinə geniş imkan yaradır.
- Dövlət ekoloji dayanıqlığın artırılması üçün nəqliyyat sektorunda yaşıl texnologiyaların tətbiqini və metro, dəmir yolu kimi alternativ nəqliyyat şəbəkələrinin genişləndirilməsini prioritet hesab edir.

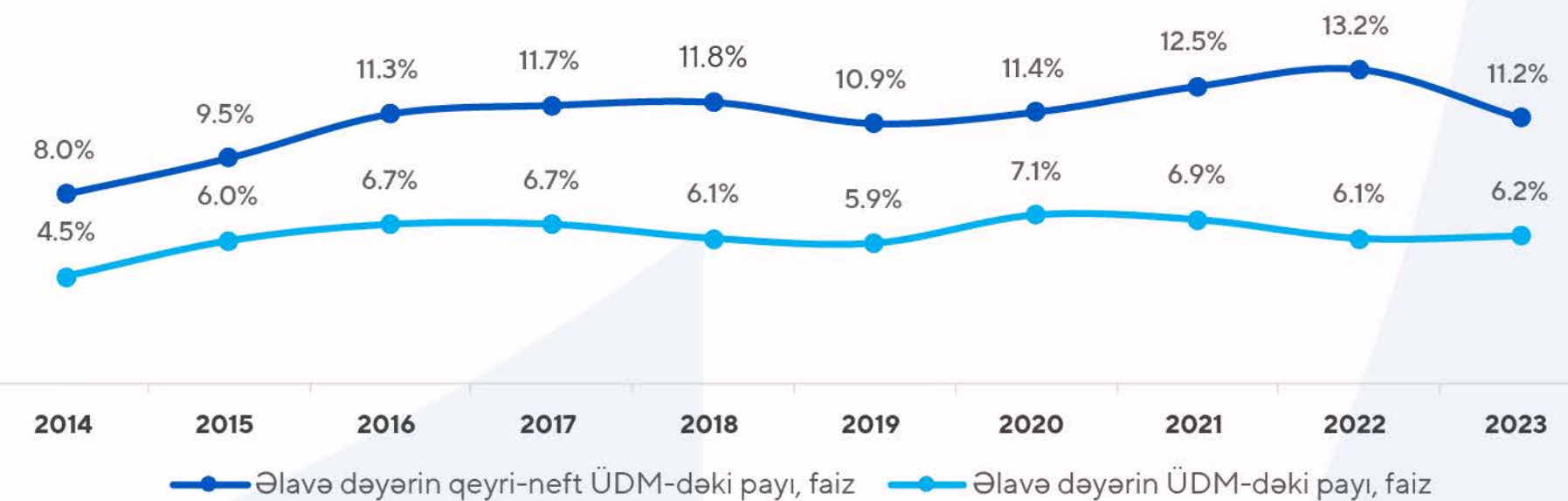
Bu hesabat, sektorun iqtisadi əhəmiyyətini, əsas çağırışlarını və inkişaf istiqamətlərini qısa, lakin dərin təhlillə əks etdirir və dövlət, biznes subyektləri və investorlar üçün strateji qərarvermədə faydalı ola bilər.

Nəqliyyat sektorunda əsas makroiqtisadi göstəricilər

Sektorun yaratdığı əlavə dəyər və qeyri-neft ÜDM

ÜDM və qeyri-neft ÜDM-dəki pay

- Sektorun ölkə iqtisadiyyatı üçün yaratdığı əlavə dəyər 2019-cu il istisna olmaqla, **artan tendensiya** izləmişdir.
- Son on ildəki göstəricilər təhlil edildikdə, müvafiq olaraq ÜDM və qeyri-neft ÜDM-ində nəqliyyat sektorunun payı 2020 (**7.1%**) və 2022-ci ildə (**13.2%**) özünün ən yüksək həddinə çatmışdır.

Orta aylıq əməkhaqqı

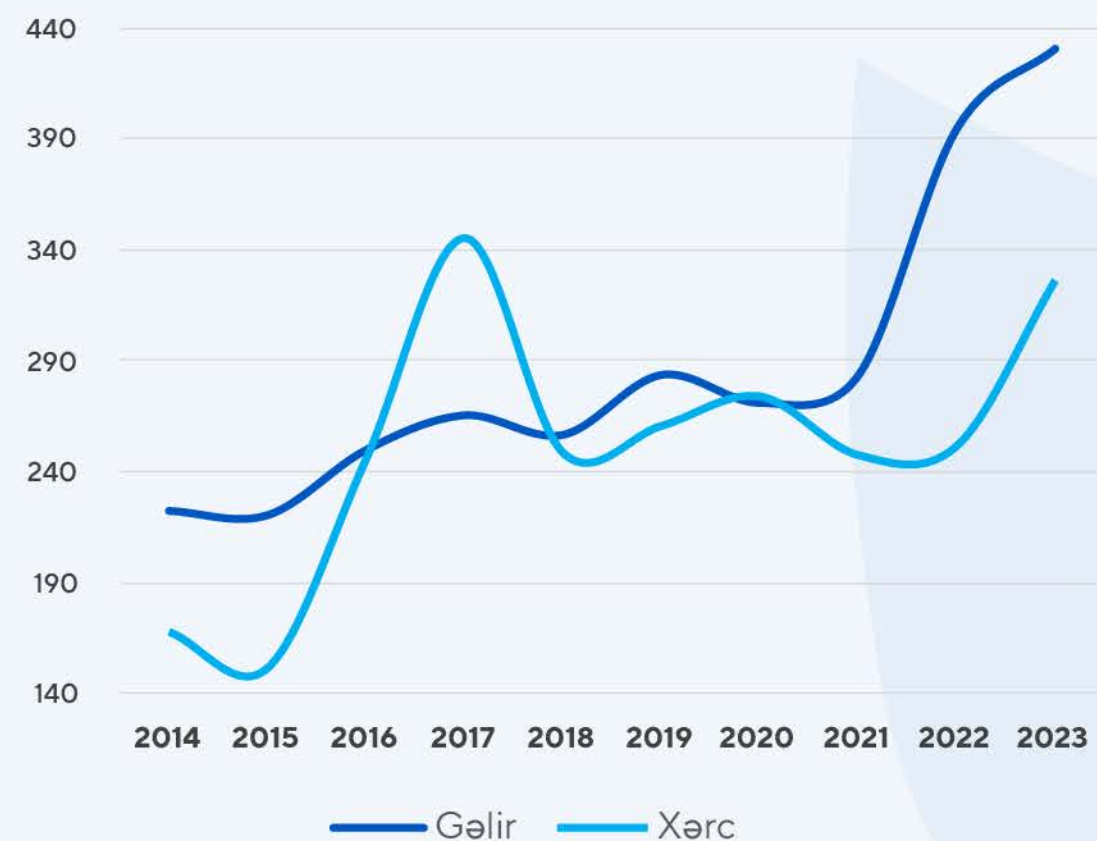
Orta illik işçi sayı

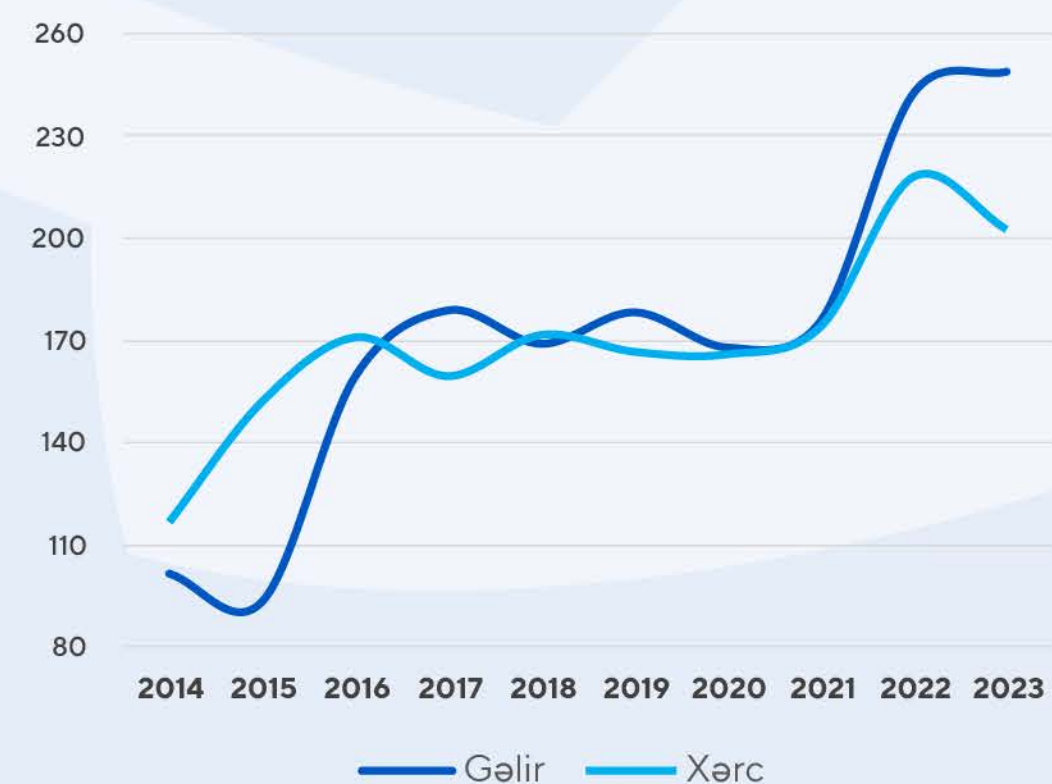
- Sektor üzrə əməkhaqqı nominal ifadədə davamlı olaraq **artsa** da, Azərbaycandakı orta aylıq əməkhaqqı ilə müqayisədə trend hər zaman **artan istiqamətdə olmamışdır**.
- Nəqliyyat sektoru üzrə çalışanların ümumi sayında son on ildə **davamlı artım** müşahidə olunmuşdur.

Yük daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər üzrə tendensiya

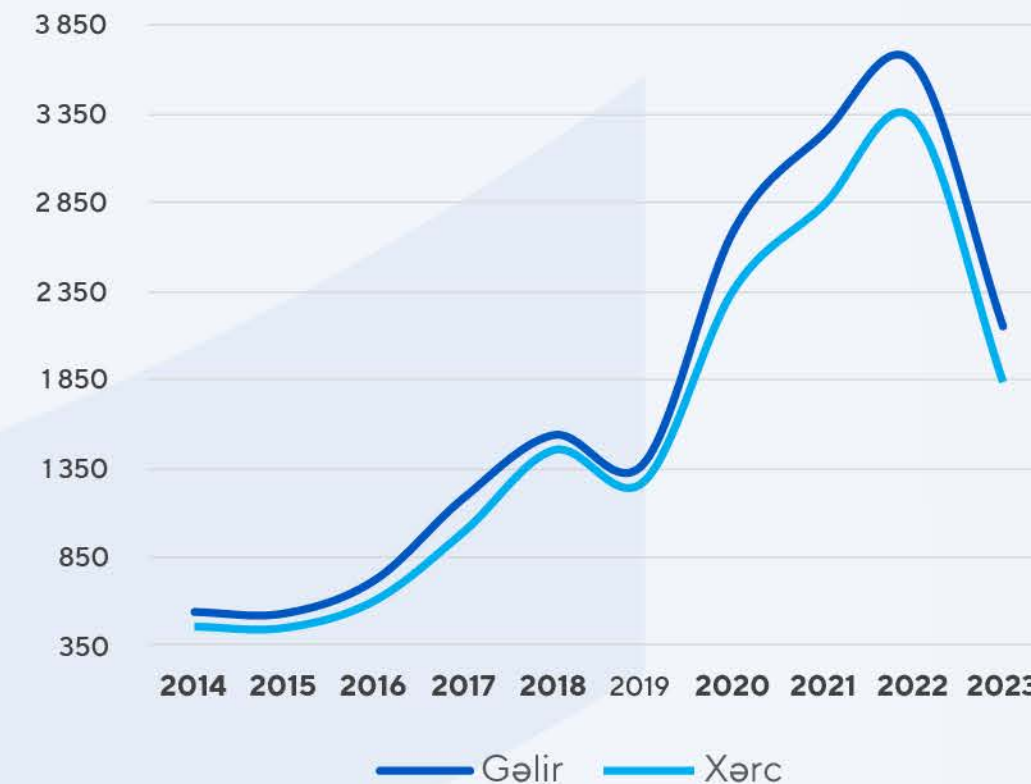
Dəmir yolu nəqliyyatı, milyon AZN

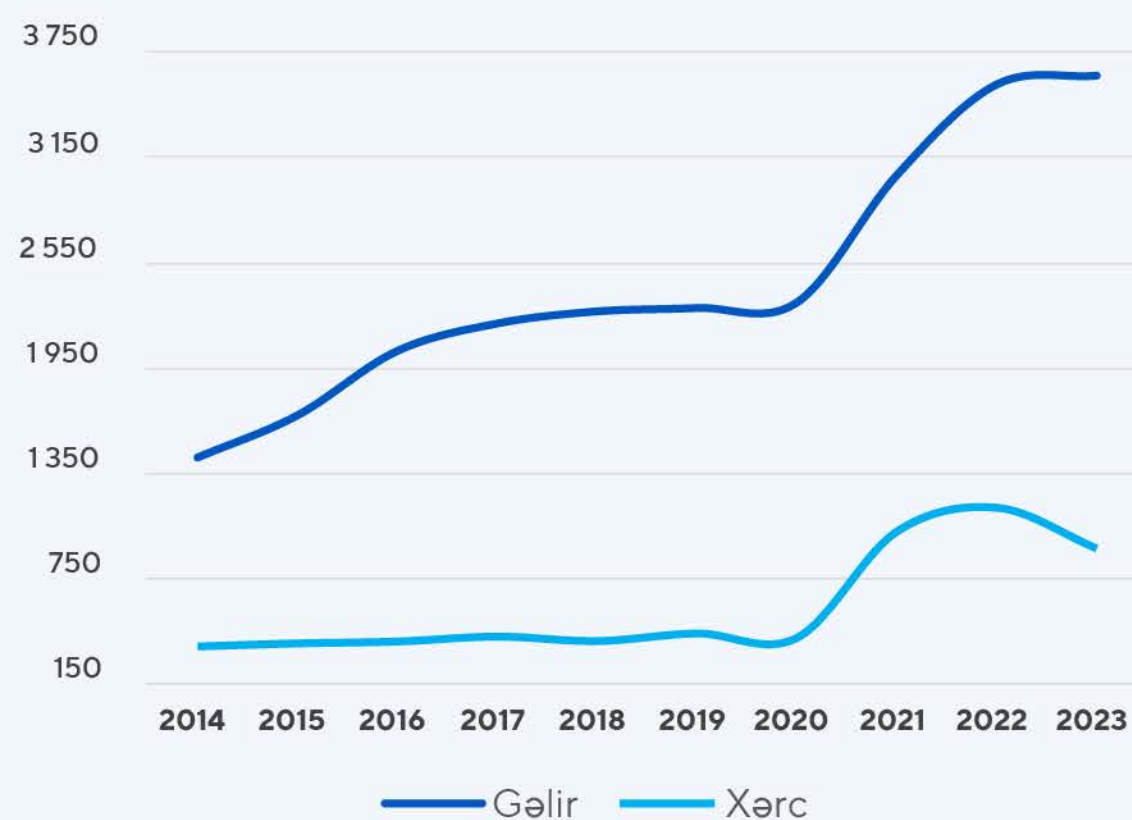
Dəniz nəqliyyatı, milyon AZN

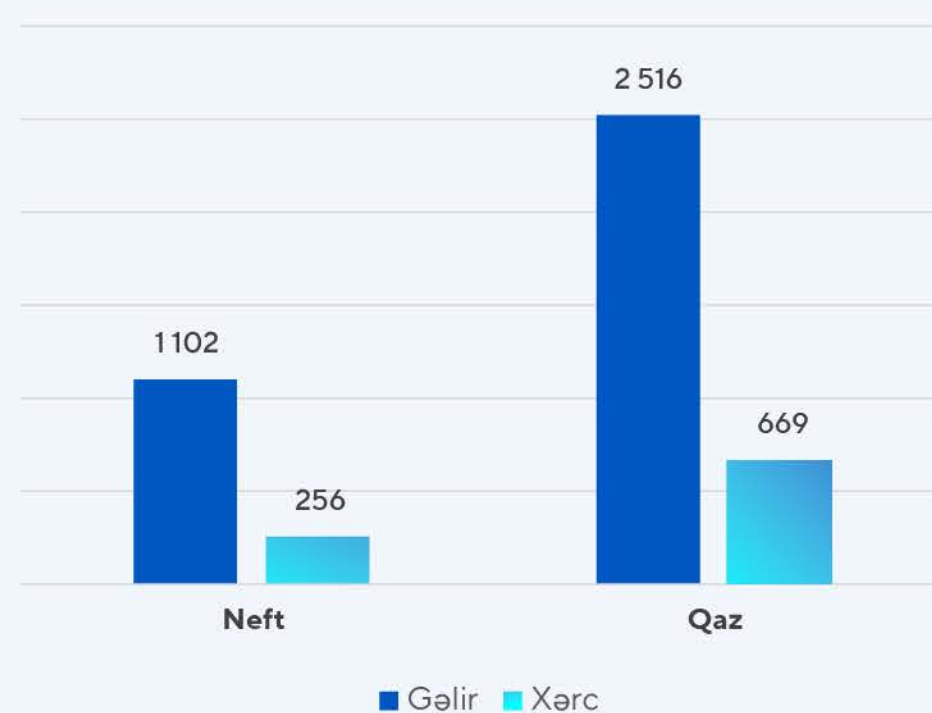
Hava nəqliyyatı, milyon AZN

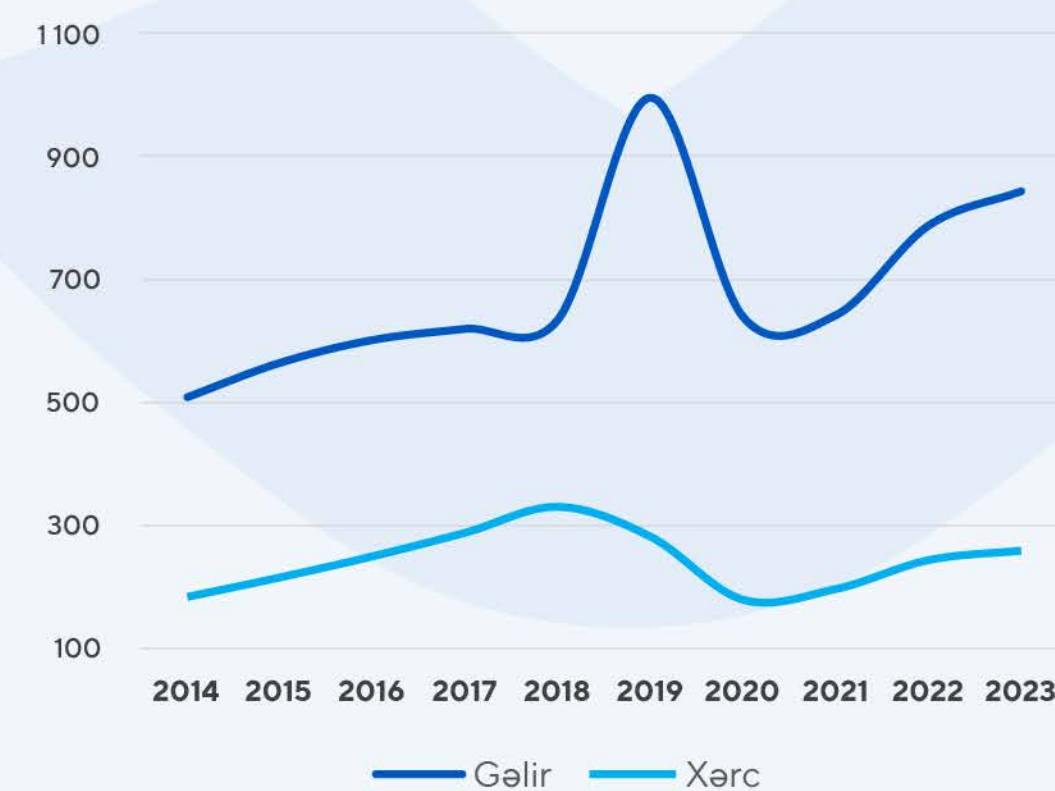
Boru kəməri nəqliyyatı, milyon AZN

2023-cü ildə

Avtomobil nəqliyyatı, milyon AZN

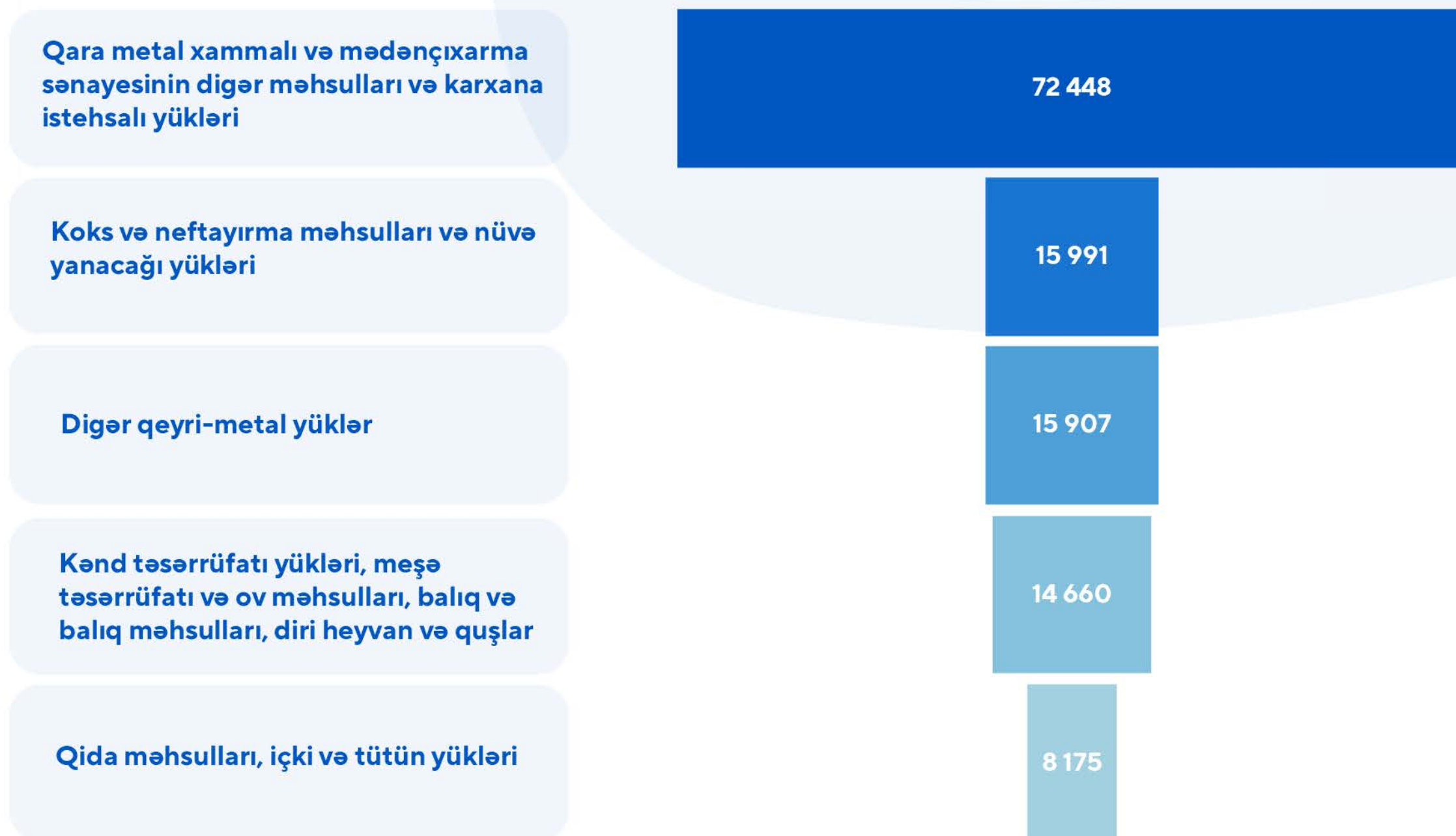
- Yük daşınmasında istifadə olunan hər bir nəqliyyat növü üzrə gəlir və xərclər son 10 il üzrə göstərilmişdir.
- Qeyd olunan tarix aralığında gəlirlilik üzrə ən yüksək göstəricilər hava (2022-ci ildə **3.64 milyard AZN**) və boru kəməri (2023-cü ildə **3.62 milyard AZN**) nəqliyyat növü üzrə müşahidə olunmuşdur.
- Xərclər üzrə isə təhlil olunan zaman aralığında ən yüksək nəticə 2022-ci ildə **3.32 milyard AZN** ilə hava nəqliyyat növü üzrə qeydə alınmışdır.
- Boru kəməri üzrə **daha yaşıl** yanacaq növü olan təbii qazın gəlirliliyi neftin ekvivalent göstəricisini 2023-cü ildə **2.3 dəfə** üstələmişdir.

Yük növləri üzrə daşınma

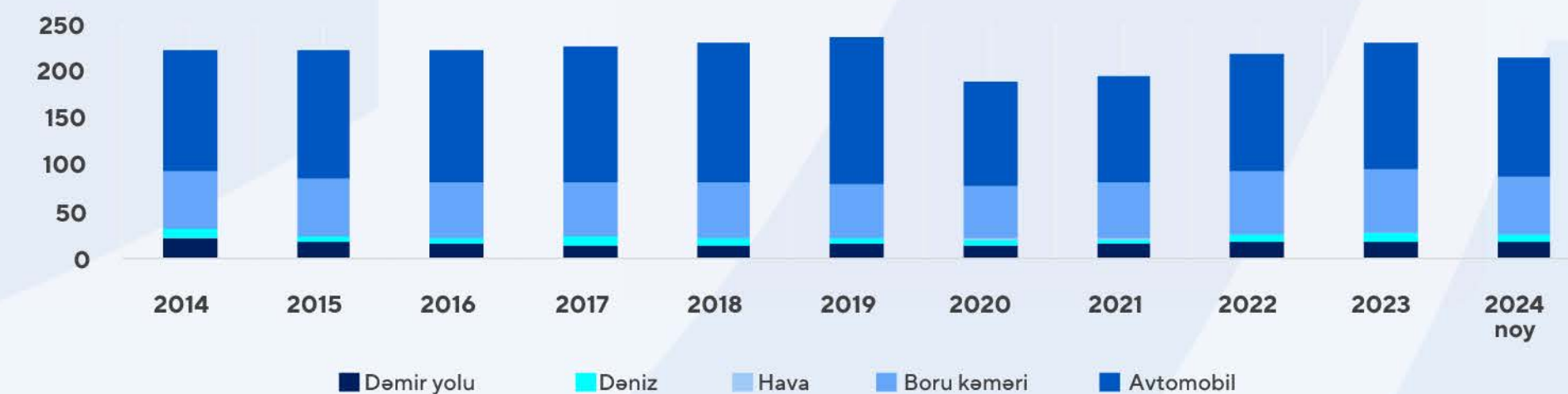
2023-cü ildə avtomobil, dəmir yolu və dəniz nəqliyyatı üzrə (cəmi) ən çox daşınan yük növü **qara metal xammalı və mədənçixarma sənayesinin digər məhsulları və karxana istehsalı yükləri** olmuşdur. Bu nəqliyyat növləri üzrə digər ən çox daşınan yüklər azalan sıra ilə **koks və neftayırma məhsulları və nüvə yanacağı yükləri; digər qeyri-metal yüklər; kənd təsərrüfatı yükləri, meşə təsərrüfatı və ov məhsulları, balıq və balıq məhsulları, diri heyvan və quşlar və qida məhsulları, içki və tütün yükləri** olmuşdur.

Ölkədə fəaliyyət göstərən bütün nəqliyyat növləri nəzərə alınmaqla, həcminə görə ən çox yük daşınması **avtomobil** vasitəsilə həyata keçirilsə də, yüklərin ortalama daşınma məsafəsinə görə **hava nəqliyyatı** önə çıxır.

Avtomobil, dəmir yolu və dəniz üzrə 2023-cü ildə ən çox daşınan yük növləri, min ton

Yük daşınması, milyon ton

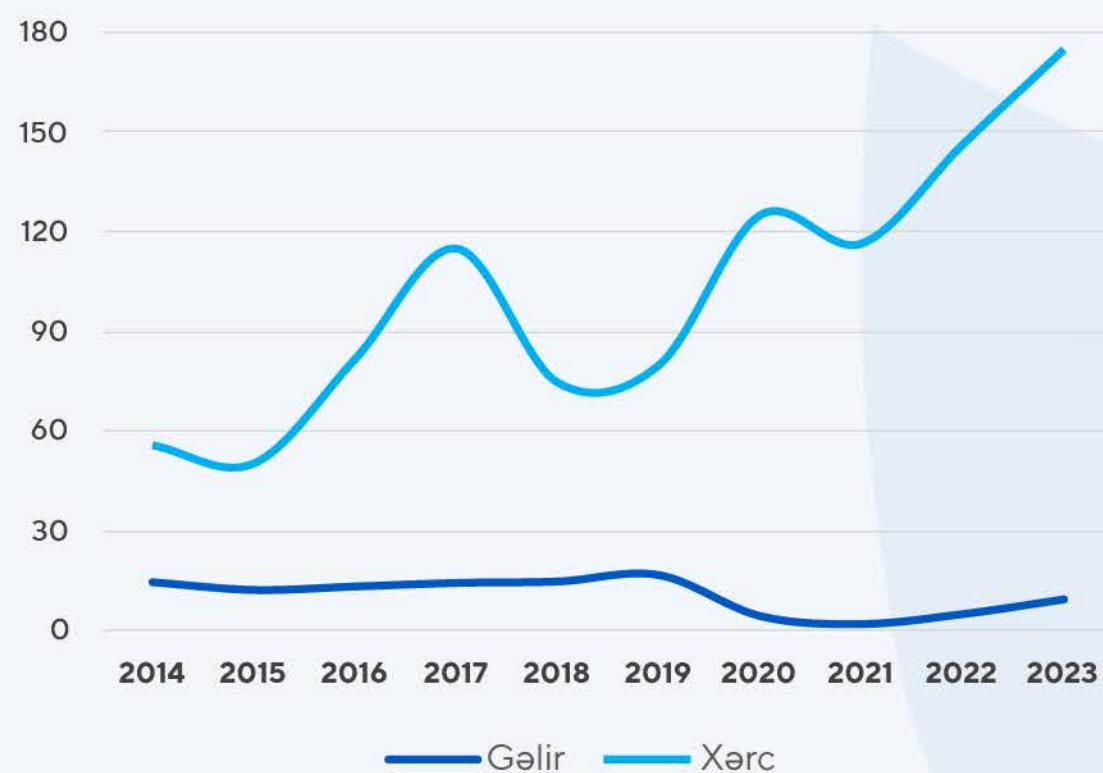

Bir ton yükün orta daşınma məsafəsi, km

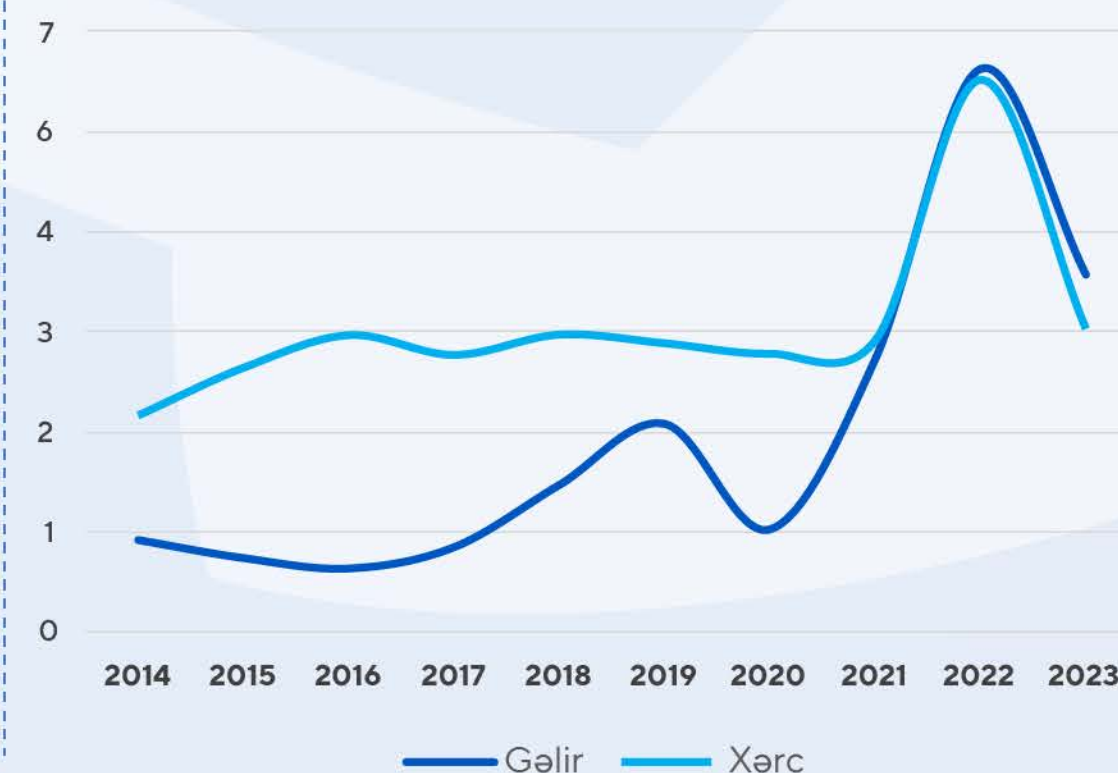

Sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər üzrə tendensiya

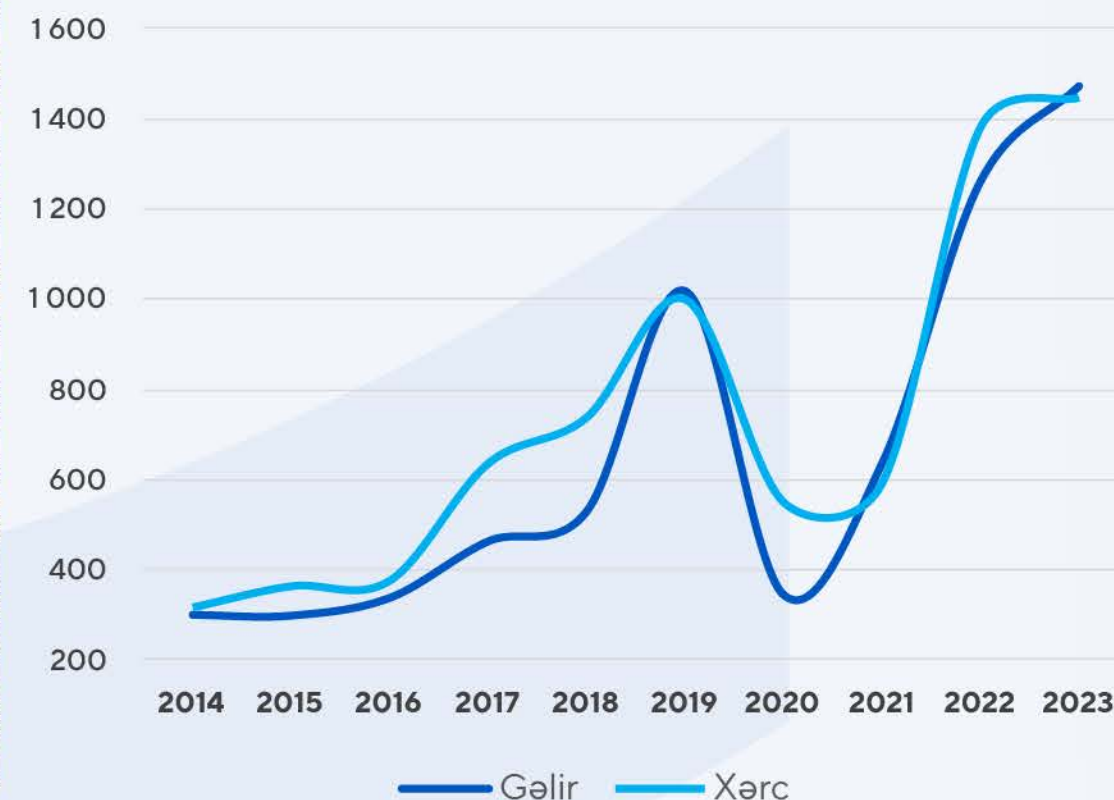
Dəmir yolunda sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər, milyon AZN

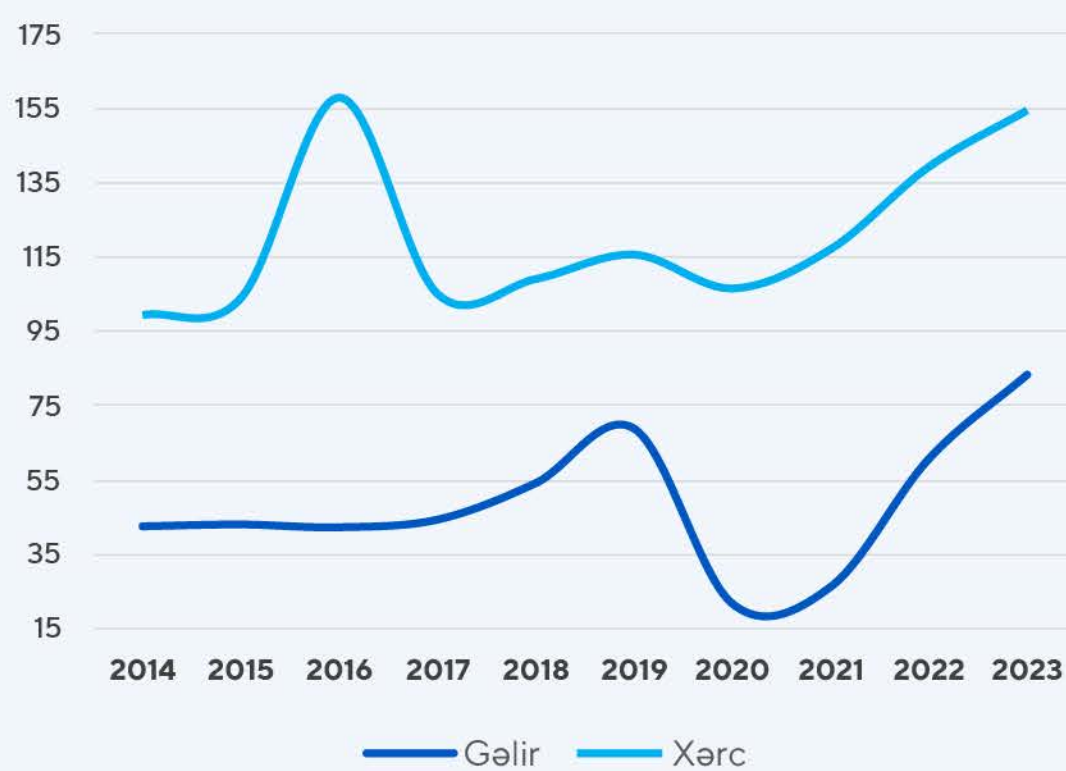
Dəniz nəqliyyatında sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər, milyon AZN

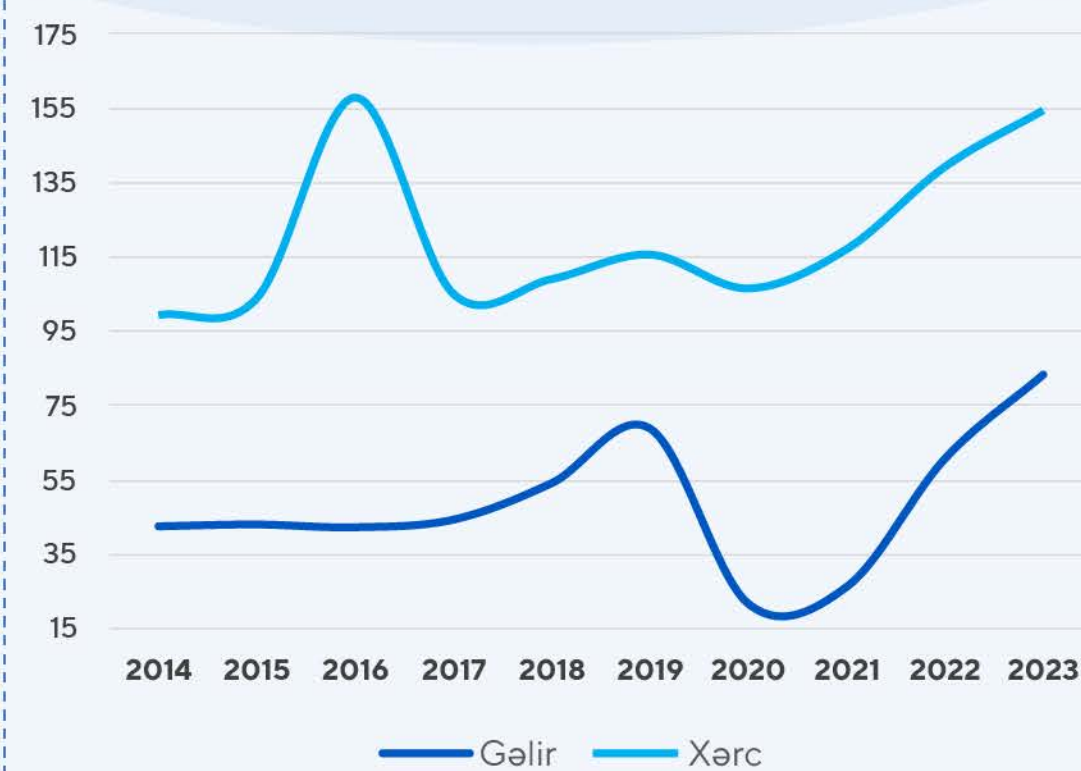
Hava nəqliyyatında sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər, milyon AZN

Metro vasitəsilə sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər, milyon AZN

Avtobus vasitəsilə sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər, milyon AZN

Taksi vasitəsilə sərnişin daşınmasından əldə olunan gəlir və xərclər, milyon AZN

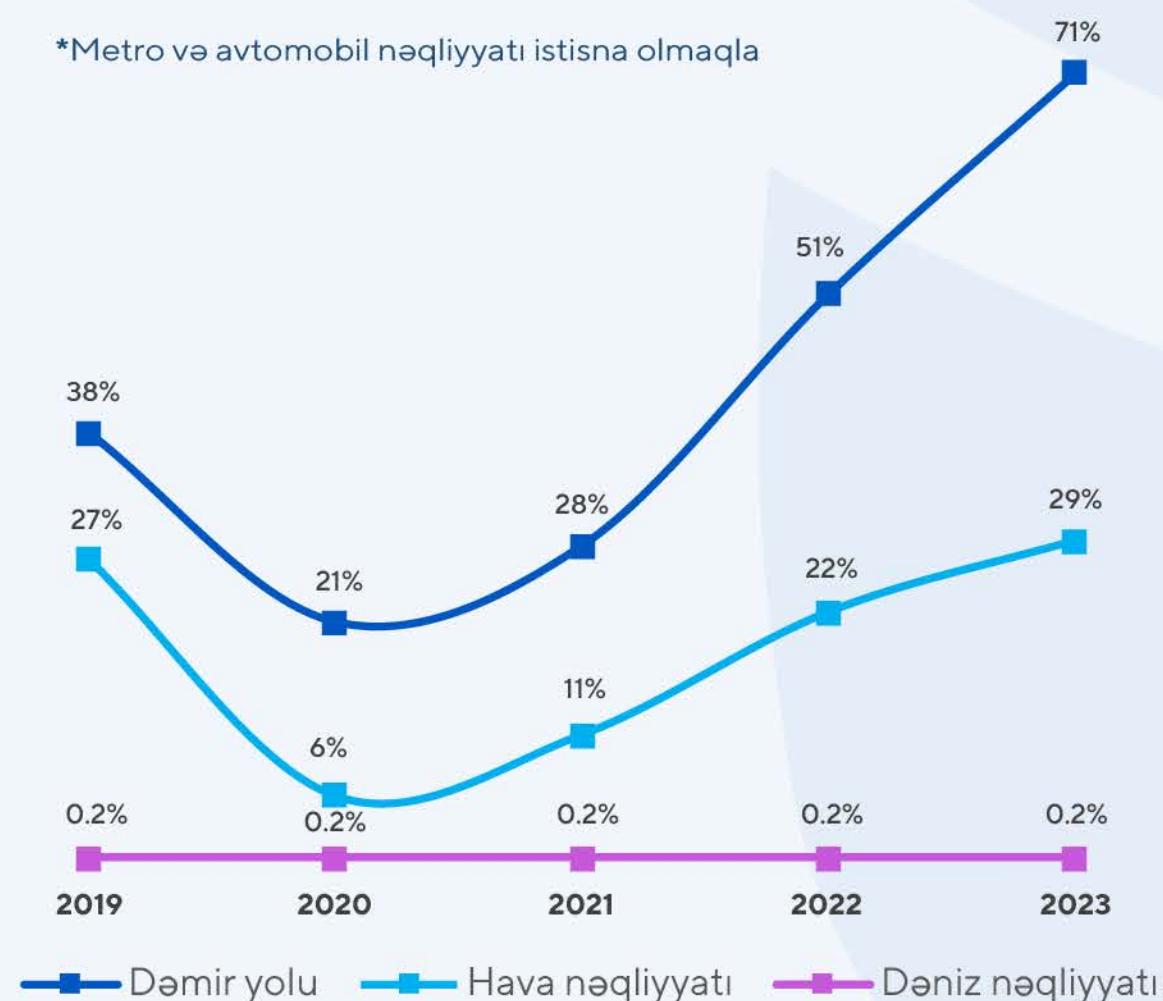

- **Dəmir yolu** və **metro** nəqliyyatında **xərclər** gəlirləri davamlı olaraq üstələməkdədir.
- **Dəniz** nəqliyyatında **2021**-ci ildən etibarən gəlirliliyin artaraq xərclərlə **bərabərləşdiyi** müşahidə olunur.
- **Hava** nəqliyyatının mənfəəti **0 (sıfır)** ətrafındadır.
- İstər **avtobus**, istərsə də **taksilər** nəzərə alınmaqla avtomobil nəqliyyatı **sərnişin daşınması** üzrə **ən mənfəətli** nəqliyyat sektorudur.
- **2020**-ci ildə gəlirliliyin bütün nəqliyyat növlərində kəskin azalmasında **pan-demiya** əsas faktor olmuşdur.

Keyfiyyət göstəriciləri

Sərnişinlərin ümumi əhalinin sayındakı payı*

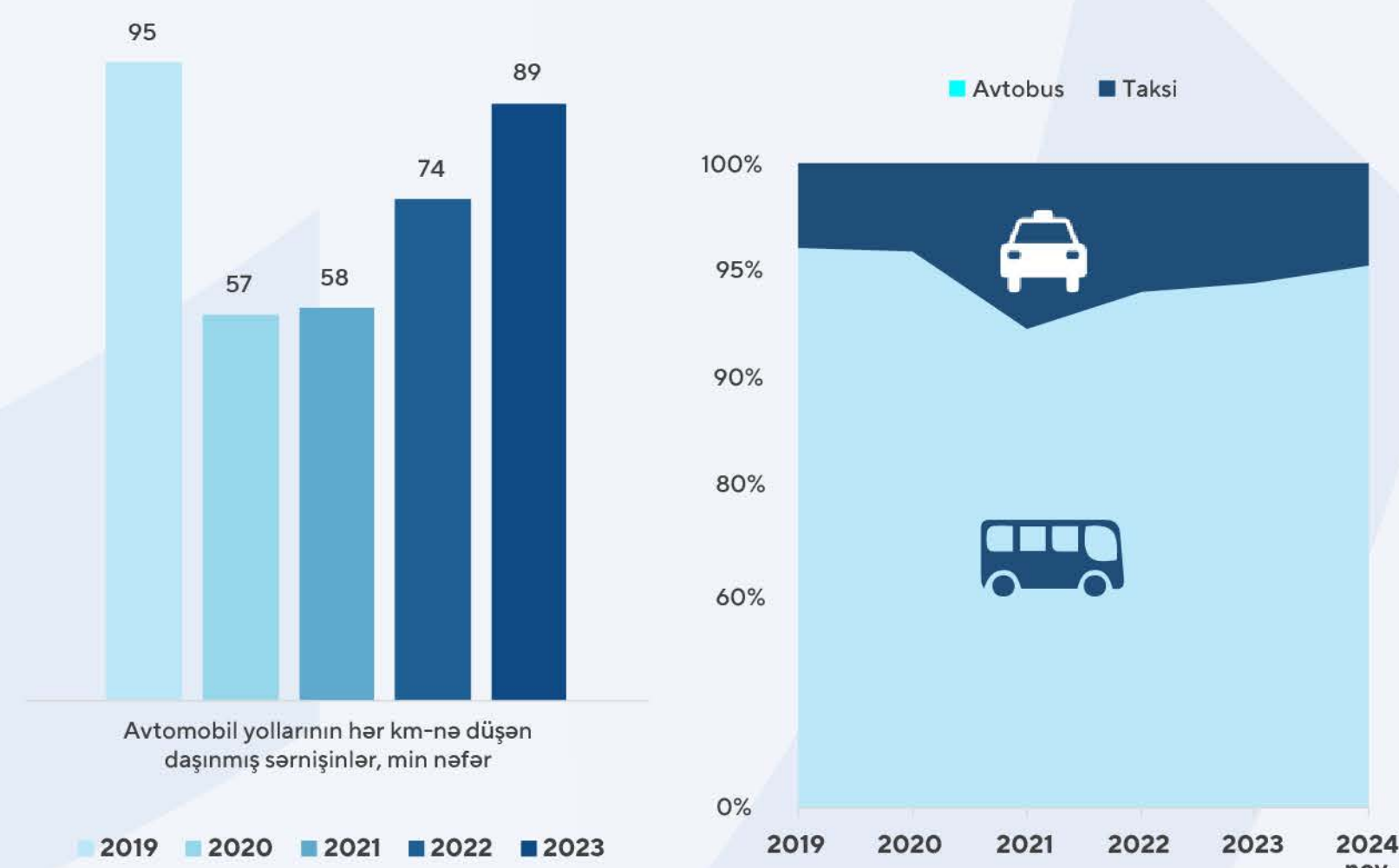
*Metro və avtomobil nəqliyyatı istisna olmaqla

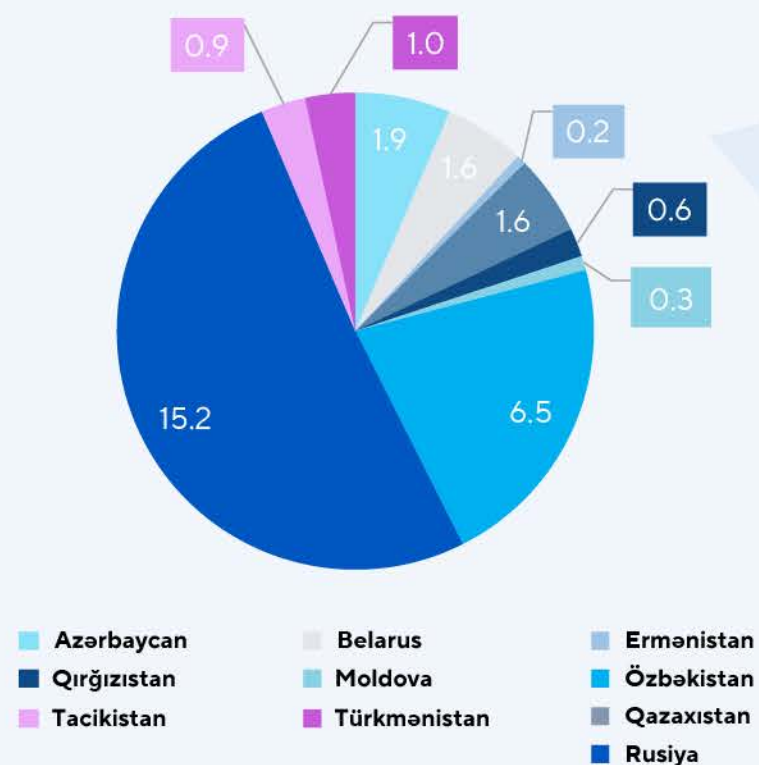
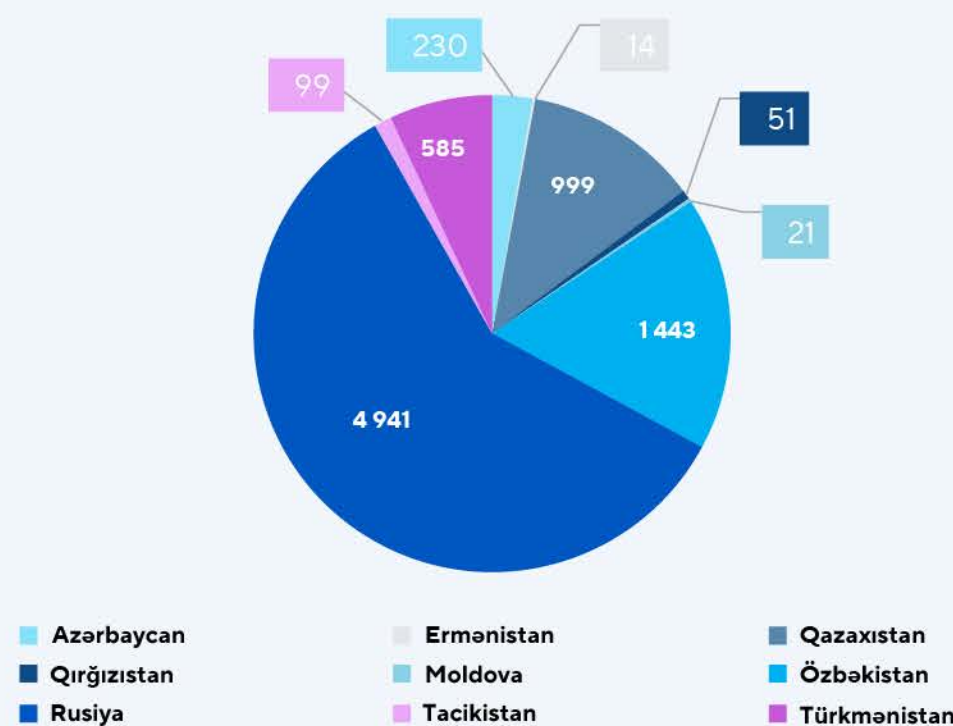
Sərnişin daşınması, milyon sərnişin

Avtomobil vasitəsilə daşınan sərnişinlər

2023-cü il üzrə, müvafiq olaraq, yük (milyon ton) və sərnişindaşıma (milyard sərnişin) üzrə digər ölkələrlə müqayisə

- Sərnişin daşınması üzrə ən iri pay **avtomobillərdə**, ən az pay isə **dəniz nəqliyyatında** qeydə alınmışdır.
- Avtomobilə səyahət edən sərnişinlərin böyük qismi **avtobusdan** istifadə edir.
- Adambaşına avtomobil nəqliyyatı ilə daşınan sərnişinlər və avtomobil yollarının hər km-nə düşən daşınmış sərnişinlərin sayında hələ də **pandemiyadan öncəki** statistika daha yüksək olmuşdur.
- 2021-ci ildən başlayaraq hər km avtomobil yolu üzrə daşınan sərnişinlərin sayında yenidən artan tendensiyanın müşahidə olunması **resursların daha effektiv istifadə olunmasına**, o cümlədən **təbiətə yayılan karbon emissiyasının azadılmasına** töhfə verməkdədir.
- 2023-cü ildə müqayisə olunan ölkələr arasında ən çox sərnişin və yükdaşıma müvafiq olaraq **Rusiya**, daha sonra isə **Özbəkistan** üzrə qeydə alınmışdır. **Azərbaycan** isə sərnişindaşıma üzrə ilk üçlüyə daxil olmuşdur.

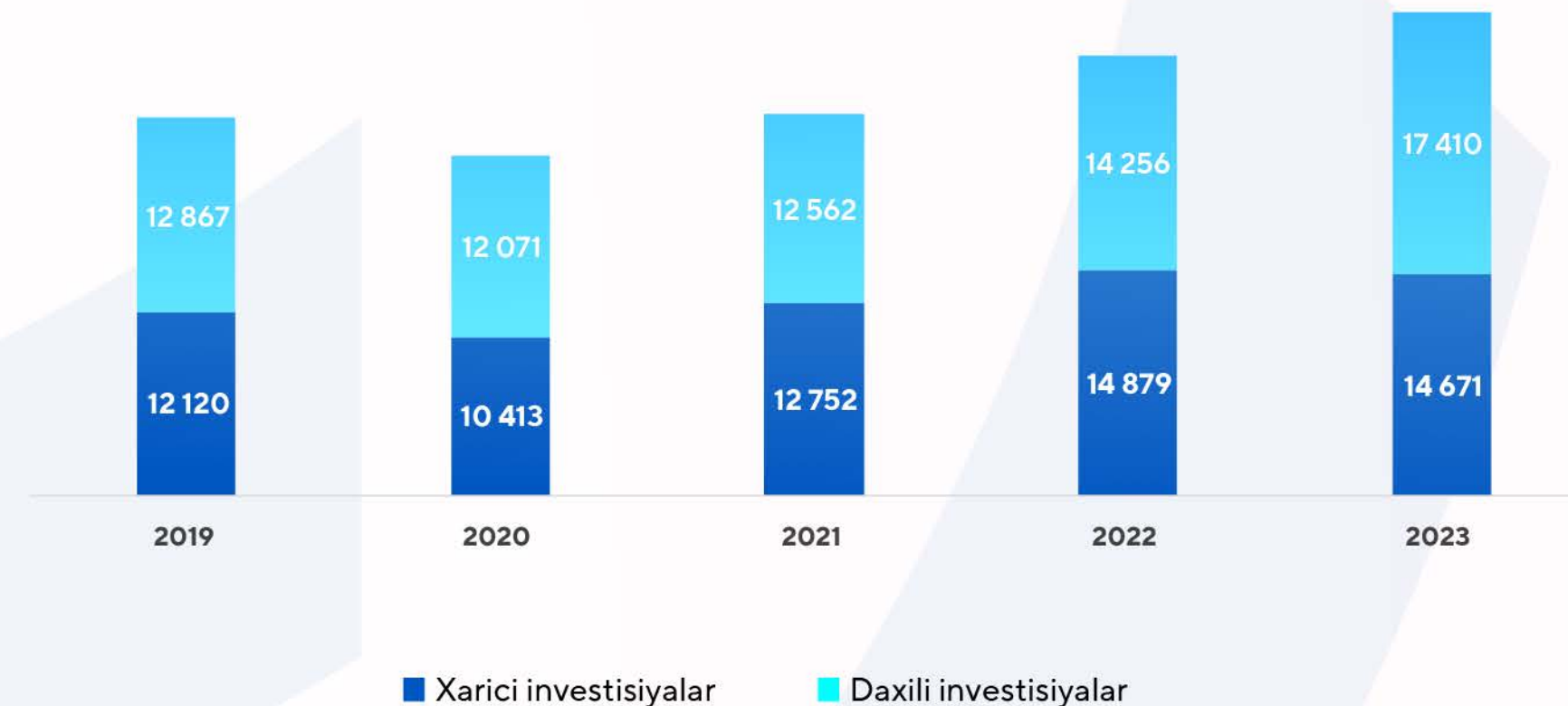
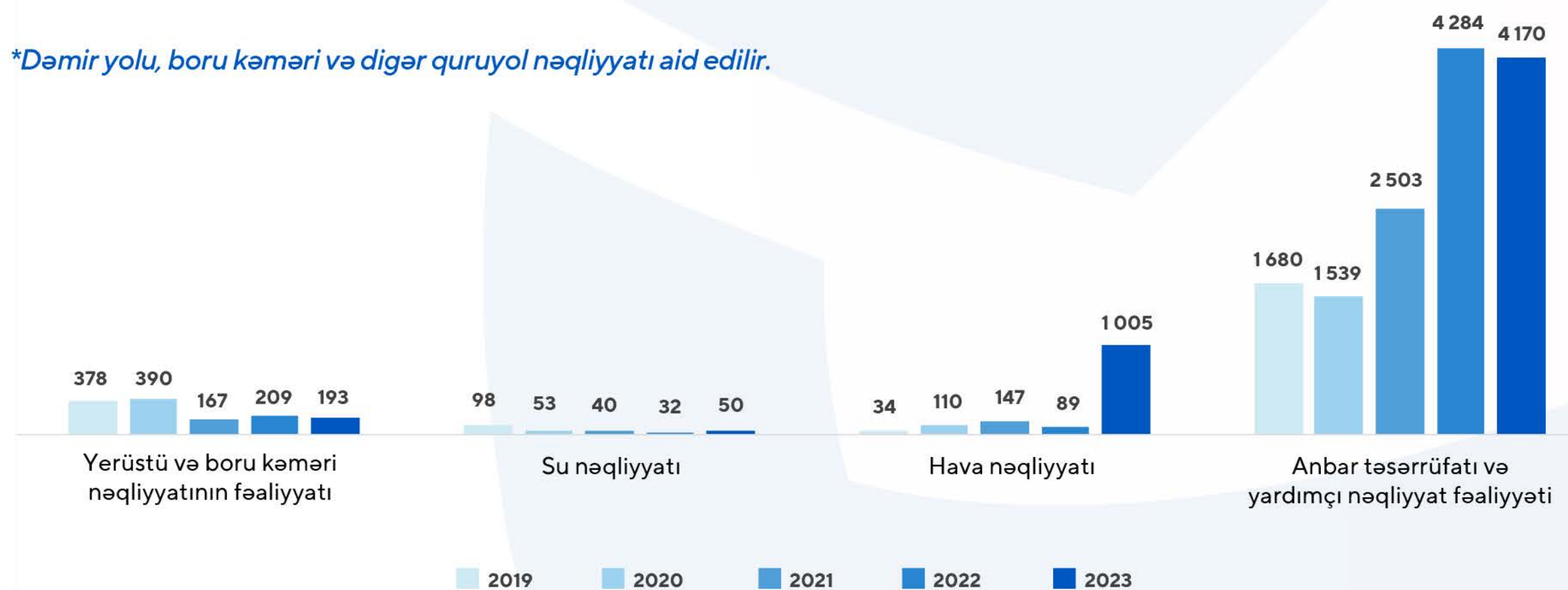

Nəqliyyat vasitələrinin idxalı və investisiyalar

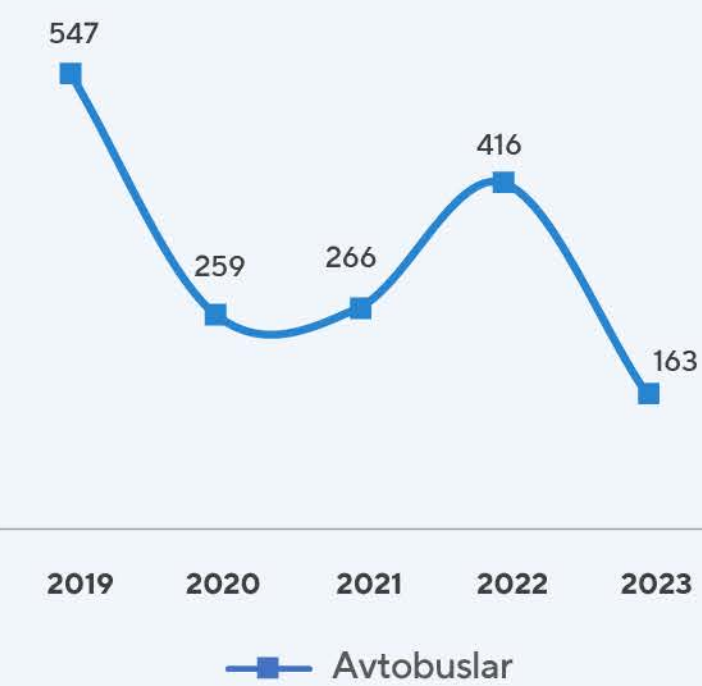
Nəqliyyat sektoruna yönəldilmiş investisiyalar, milyon AZN

Azərbaycana yönəldilmiş cəmi investisiyalar, milyon AZN

*Dəmir yolu, boru kəməri və digər quruyol nəqliyyatı aid edilir.

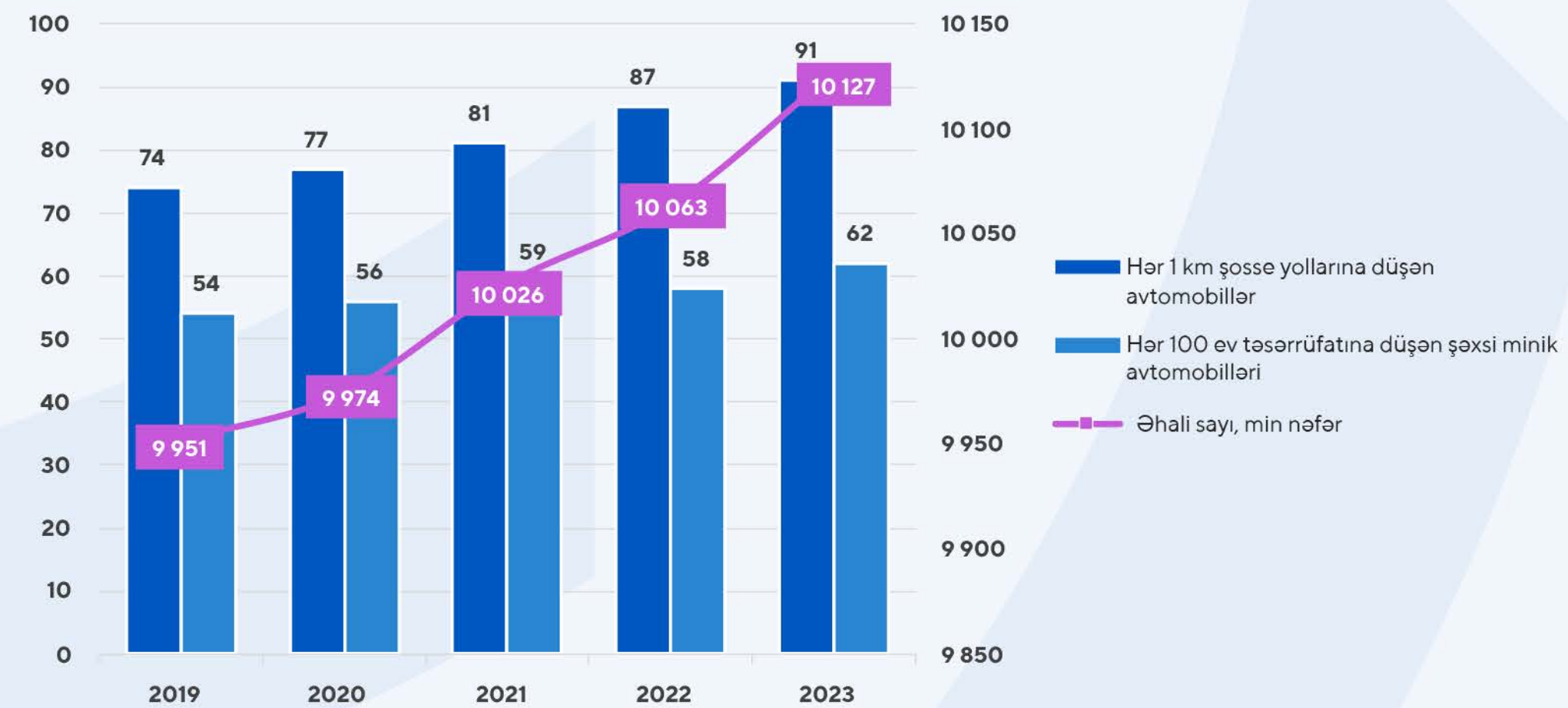
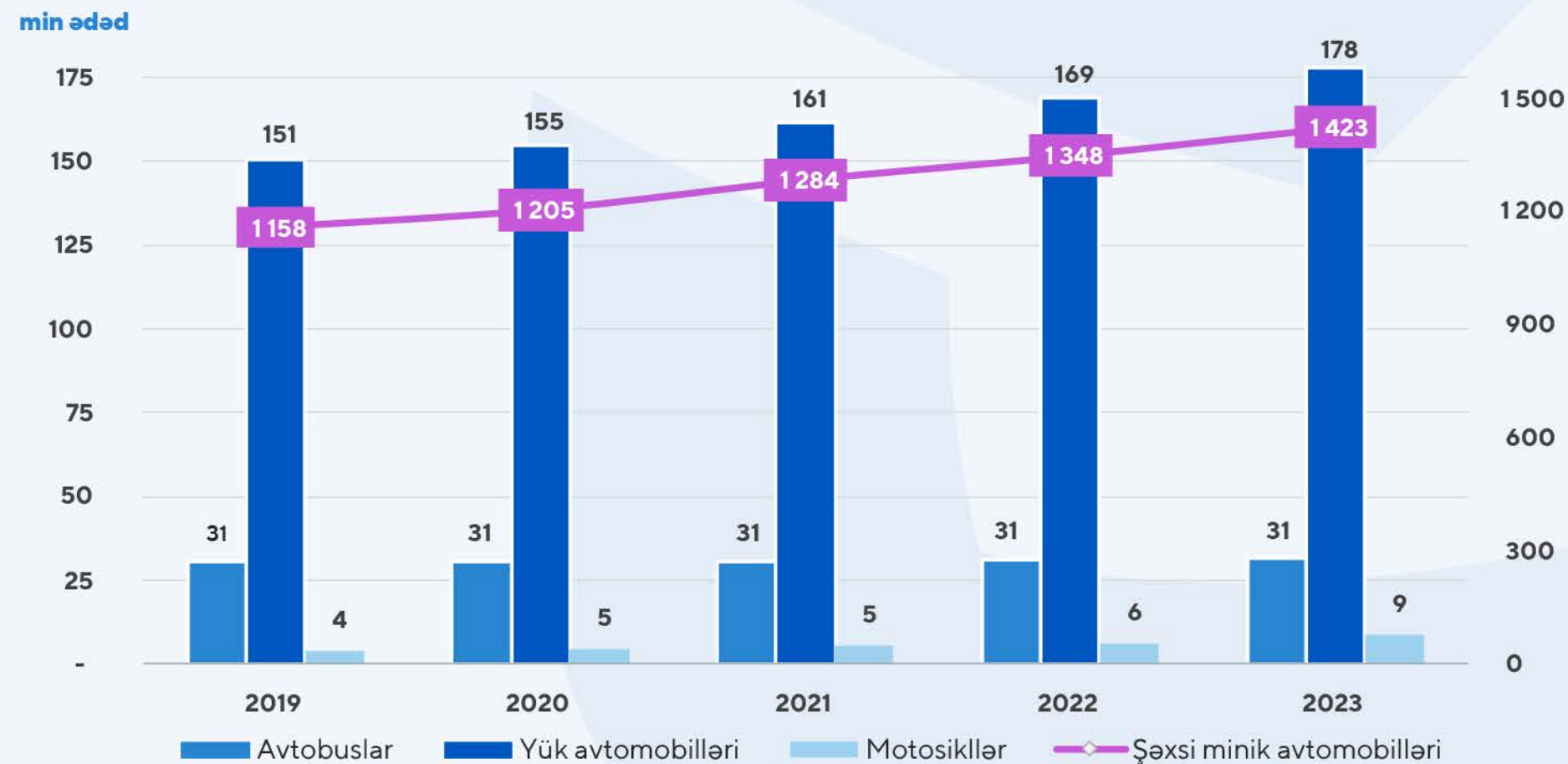

İdxal olunan nəqliyyat vasitələri arasında 2023-cü il üzrə ən iri həcmli artım dəmiryol lokomotivləri və vaqonları üzrə qeydə alınmışdır. Əlavə olaraq, ötən ildə yalnız avtobusların sayında idxal həcmi azalmışdır. İdxal olunan nəqliyyat vasitələrinin sayı ədəd ilə göstərilmişdir.

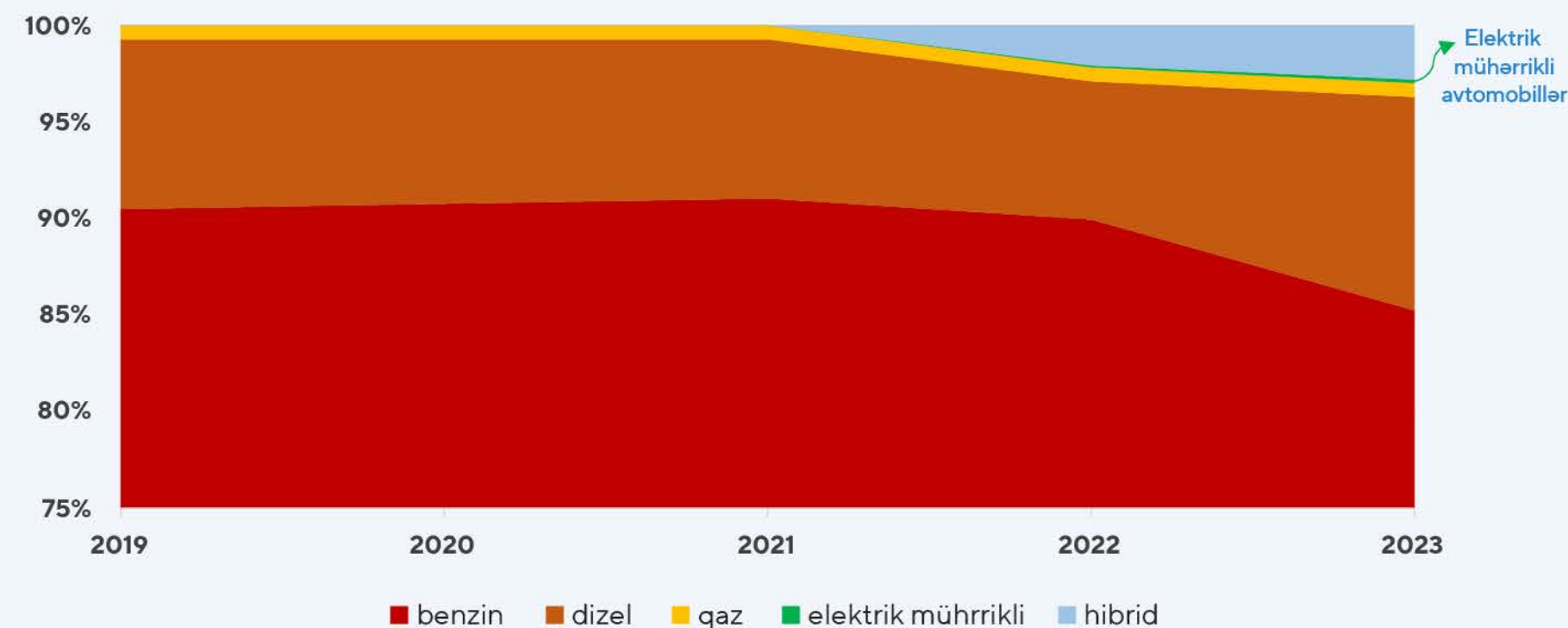

Nəqliyyat vasitələrinin sayı

Əhali sayındakı artan tendensiya özünü şəxsi minik avtomobillərində də göstərməkdədir.

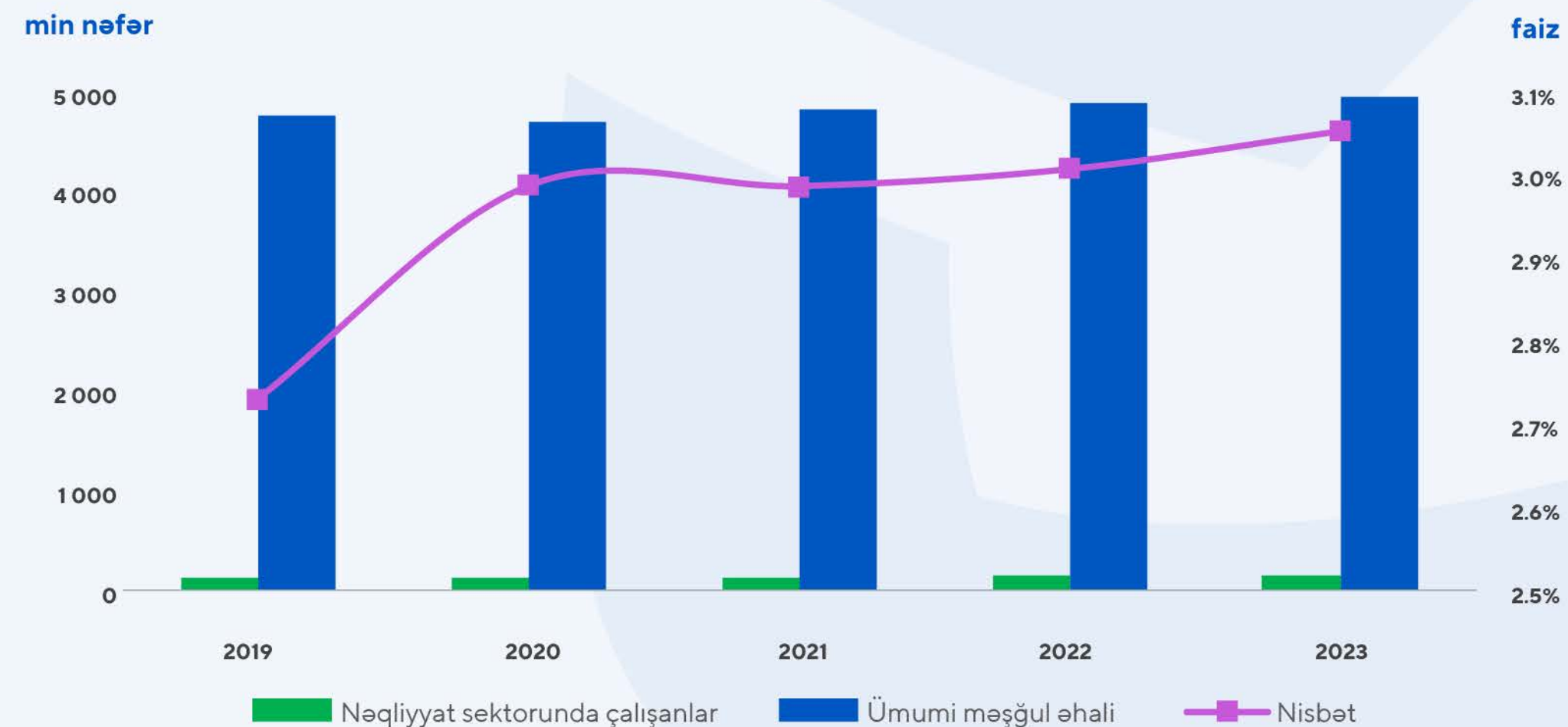
Yanacaq növünə görə minik avtomobillərinin bölgüsü

- Ümumi avtomobil sayındakı artan temp özünü hər 1 km şosse yollarına düşən avtomobil sayında da əks etdirir. Bundan əlavə, hər 100 ev təsərrüfatına düşən şəxsi minik avtomobilləri üzrə **Bakı** şəhəri liderdir (**97** avtomobil).
- 1 km şosse yollarına düşən avtomobillərin sayında davamlı artımın müşahidə olunması hazırda ölkədə (xüsusilə Bakı şəhərində) aktual olan **tıxac probleminin** əsas səbəblərindən biridir. Eyni zamanda bu göstərici nəqliyyat şəbəkəsi üzrə minik avtomobillərinə **alternativ** nəqliyyat növlərinin və şosse yolları üzrə **effektiv infrastrukturun** inkişaf etdirilməsinin zərurətini nümayiş etdirir.
- Elektrik mühərrikli və hibrid avtomobillərin istifadəsində 2022-ci ildən etibarən nəzərəçarpan dərəcədə artım müşahidə edilməyə başlansa da, cari vəziyyətdə, ən az çəkiyə elektrik mühərrikli avtomobillər sahibdir (minik avtomobilləri üzrə 2022-ci ildə **0.04%**, 2023-cü ildə isə **0.21%**).
- Azalan tendensiya izləməyinə baxmayaraq, minik avtomobilləri üzrə ölkədə hələ də ən çox çəki **benzin və dizel** yanacaq avtomobillər üzrədir.

Nəqliyyat sektorunda çalışan əhali

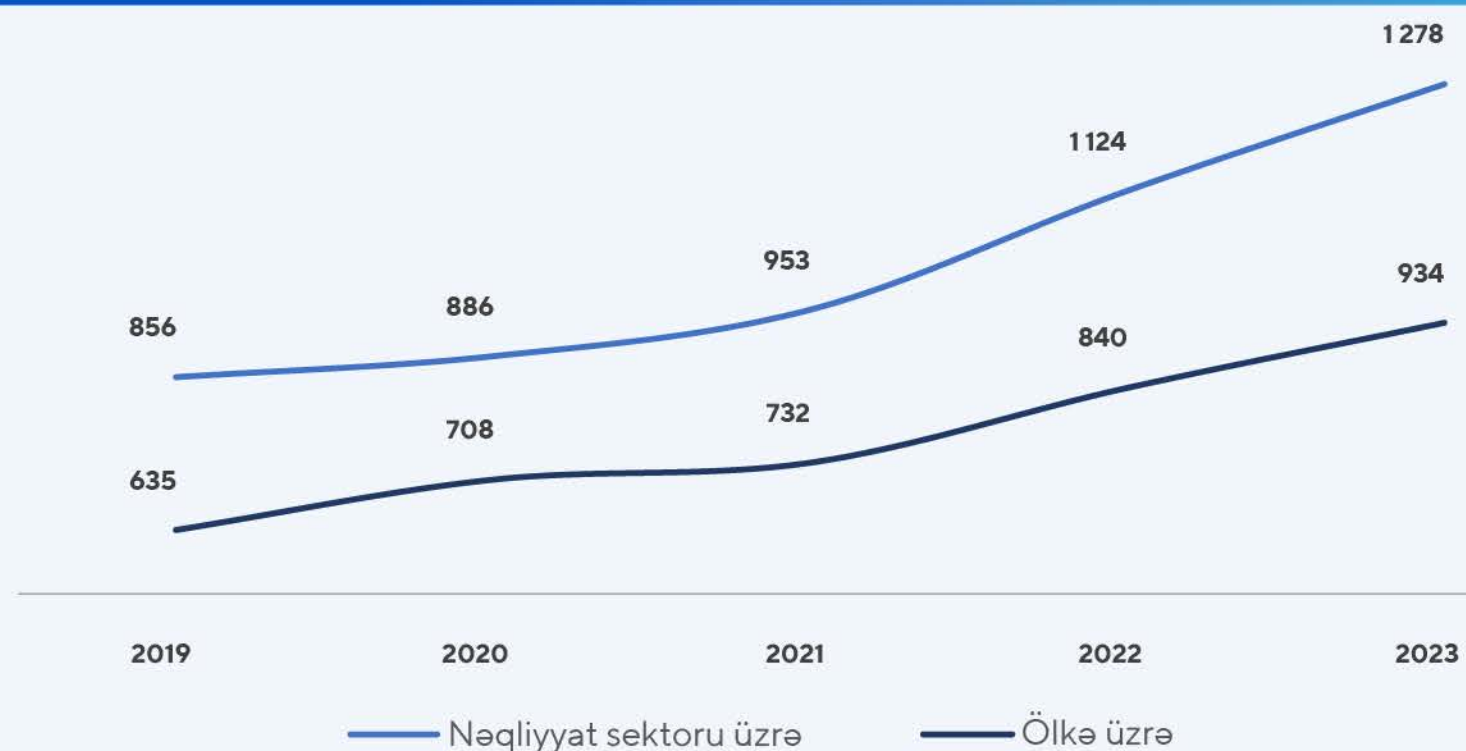
Nəqliyyat sektorunda çalışan işçilərin ümumi məşğul əhali üzrə payı

Nəqliyyat üzrə çalışan işçilərin 2023-cü ildə sektorlar üzrə bölgüsü*

Nəqliyyat sektorunda çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı, AZN

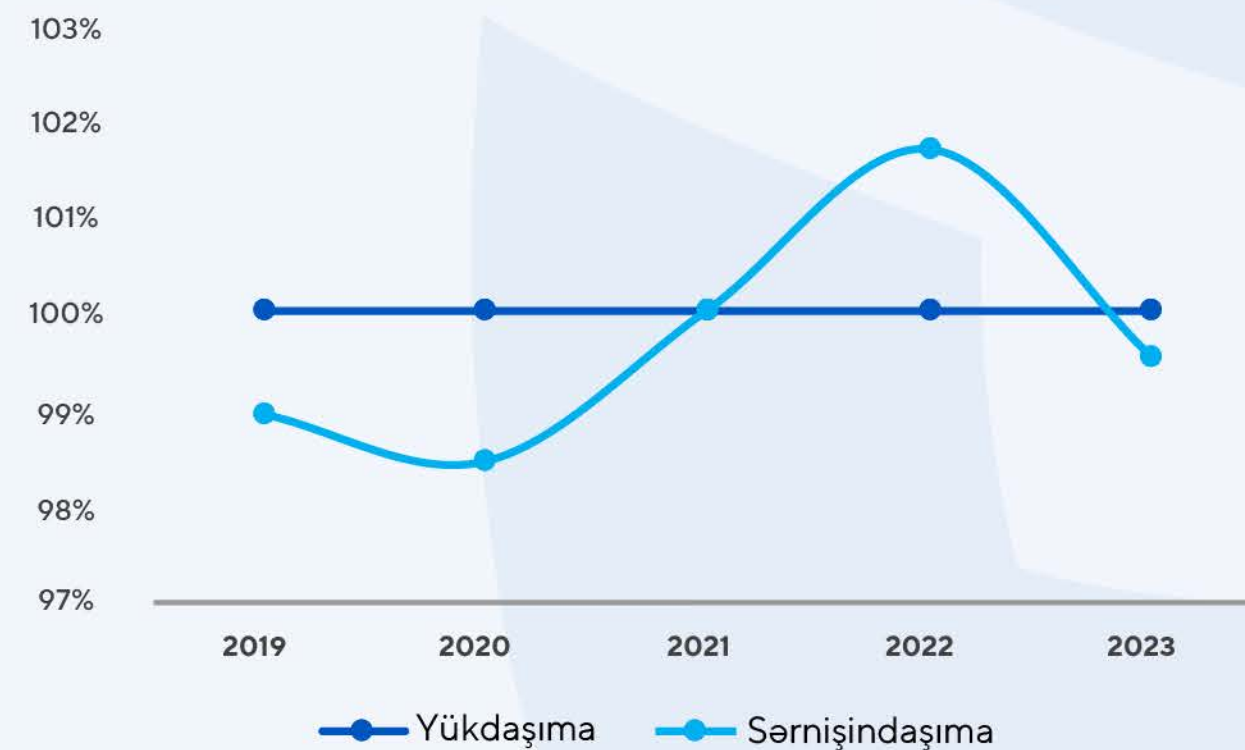

- Son beş il üzrə nəqliyyat sektorunda çalışan əhəlinin sayı **artan tendensiya** izləməkdədir (müqayisə üçün, **2019-cu ildə 131 min** nəfərə qarşı **2023-cü ildə 152 min** nəfər).
- Təsnifata əsasən, ən çox əhəli **avtomobil** sektoru üzrə çalışmaqdadır ki, bunun da böyük bir qismi **yük maşınları** və **avtobusların** payına düşür.
- Statistika əsasən, sektor üzrə çalışan işçilərin nominal əməkhaqqı iqtisadiyyat üzrə ortalamə əməkhaqqından davamlı olaraq **yüksək** qalmaqda davam edir və **bənzər səviyyədə artım** göstərir. 2023-cü ildə nəqliyyat sektorunda çalışanların orta əməkhaqqı, ölkə üzrə çalışanların orta əməkhaqqından **37% daha çox** olmuşdur.

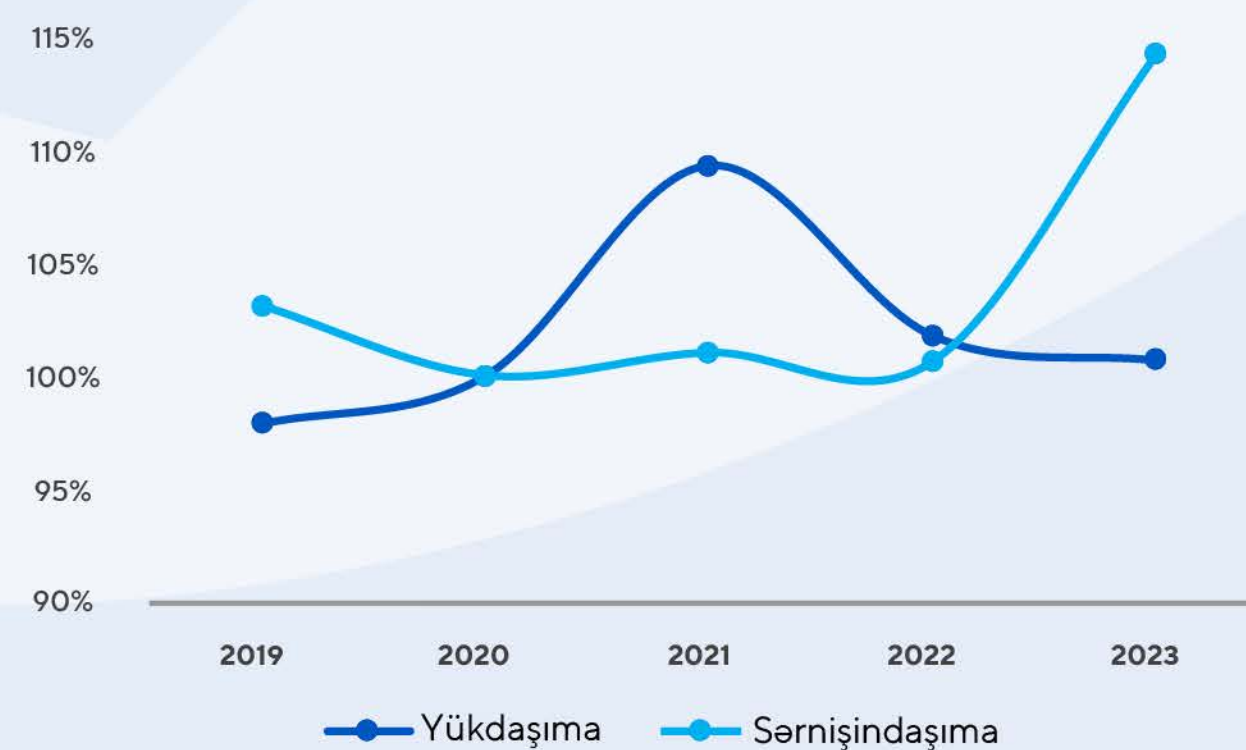
Nəqliyyat xidmətlərinin əvvəlki illə* müqayisədə qiymət dinamikası

*2019-cu ildəki artım (azalma) dinamikası 2018-ci ildəki qiymət ilə müqayisədədir.

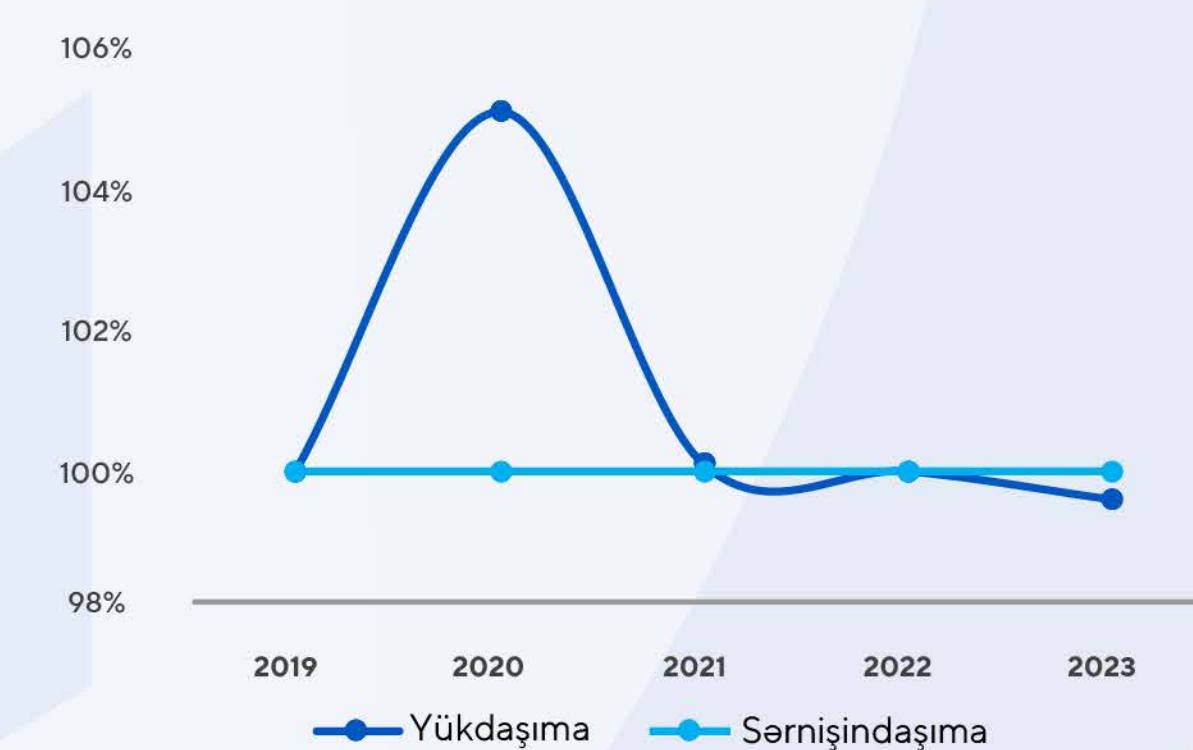
Dəmir yolu

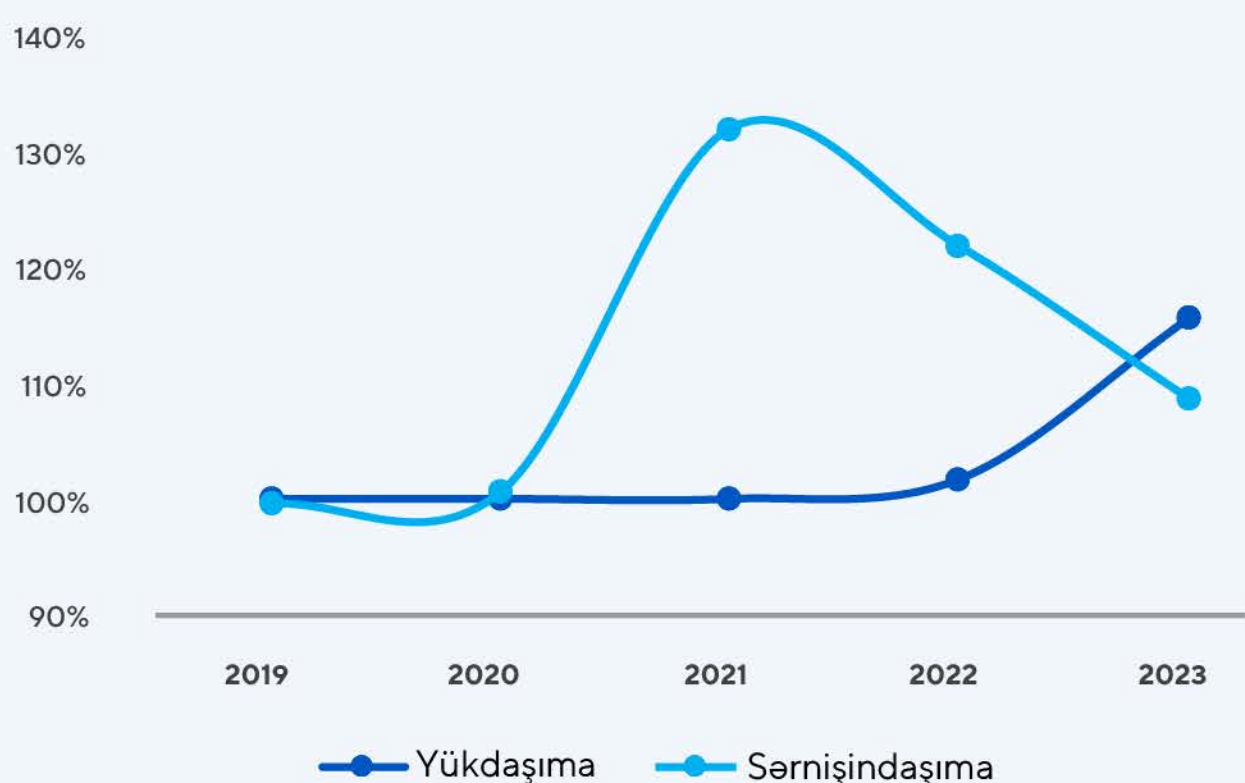
Avtomobil

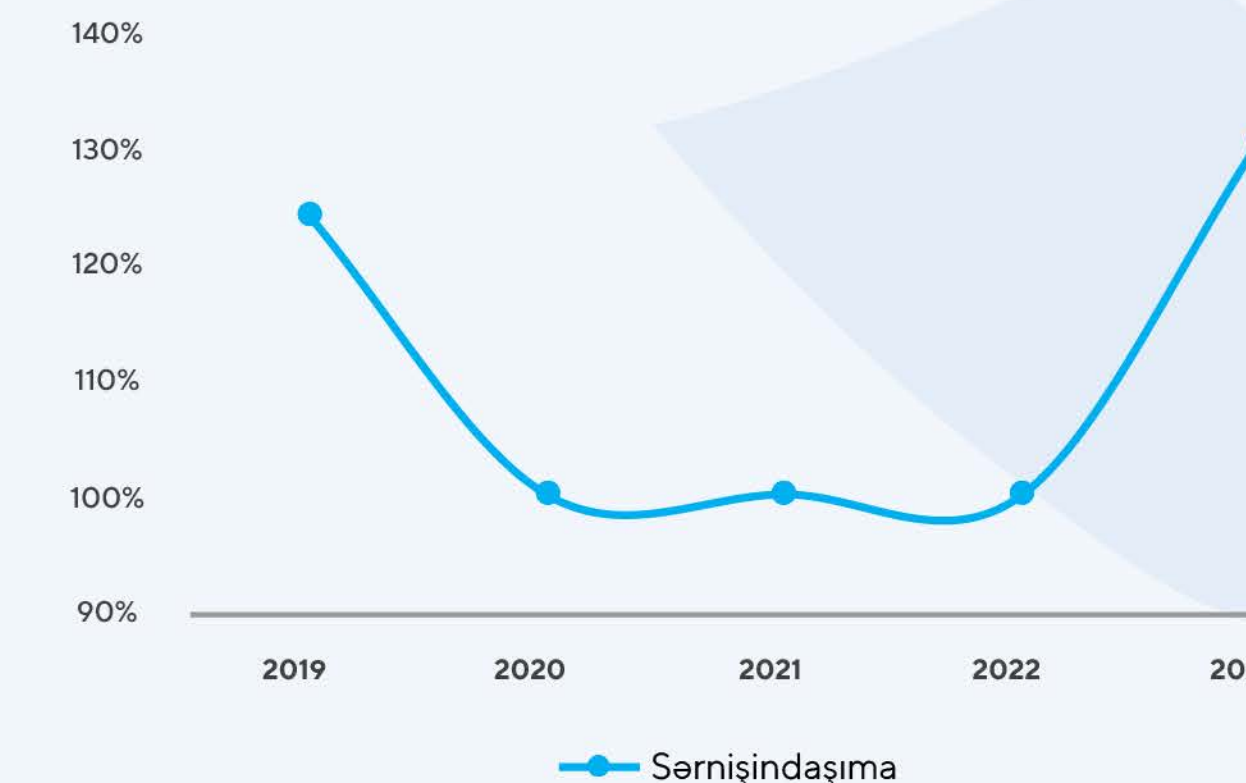
Dəniz

Hava

Metro

- Ölkədə sərnişindaşıma üzrə fəaliyyət göstərən müxtəlif nəqliyyat növləri xidmətləri üzrə qiymət dinamikasında ən yüksək artım dinamikası **2021-ci ildə hava** və **2023-cü ildə metro** nəqliyyatında qeydə alınmışdır.
- Yükdaşımada isə **hava nəqliyyatı 115.7%** artım tempi ilə **(2023-cü il)** önə çıxır.

Nəqliyyat xidmətləri üzrə statistik məlumatlar

Dəmir yolu

Yük və sərnişin vaqonlarının sayı

Hava nəqliyyatında daşınan yüklərin demək olar ki, hamısı beynəlxalq əhəmiyyətlidir.

Sərnişinlər, min nəfər

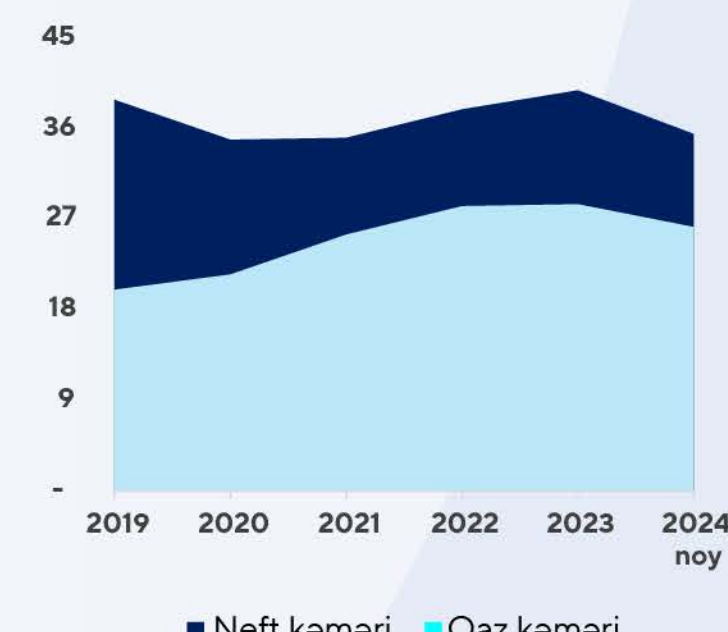

Yük, min ton

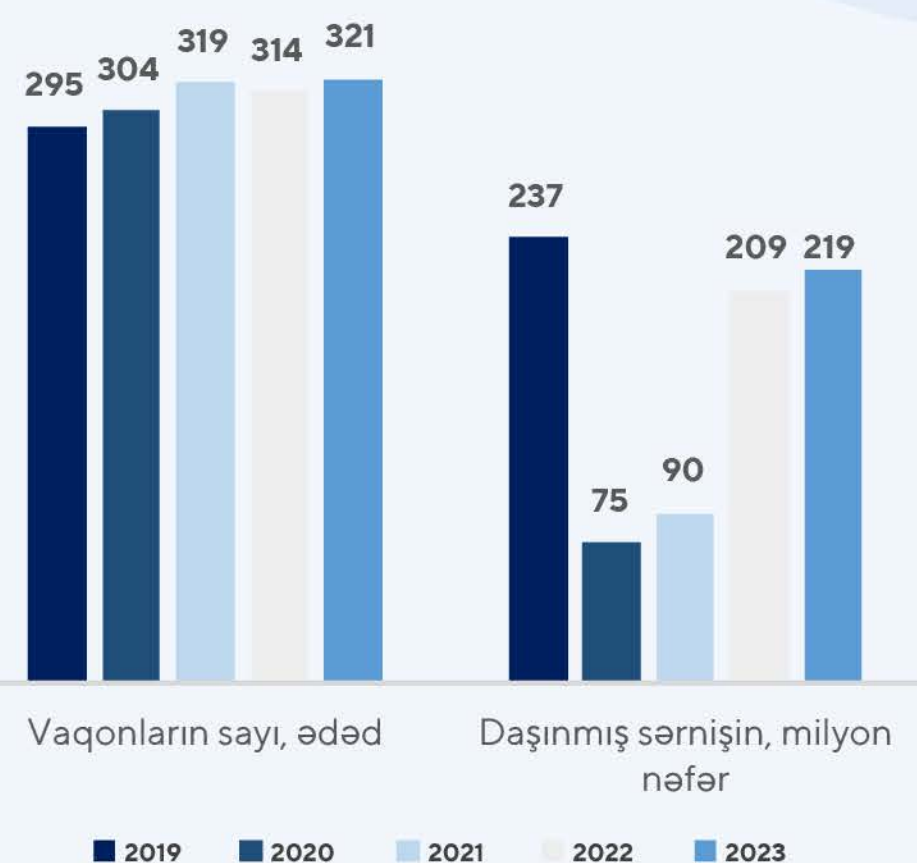

2019-2023-cü illər üzrə nəql edilən neftin həcmində volatillik, qazın həcmində isə artım trendi müşahidə olunur.

Boru kəməri ilə nəql edilən neft və qaz, milyon ton

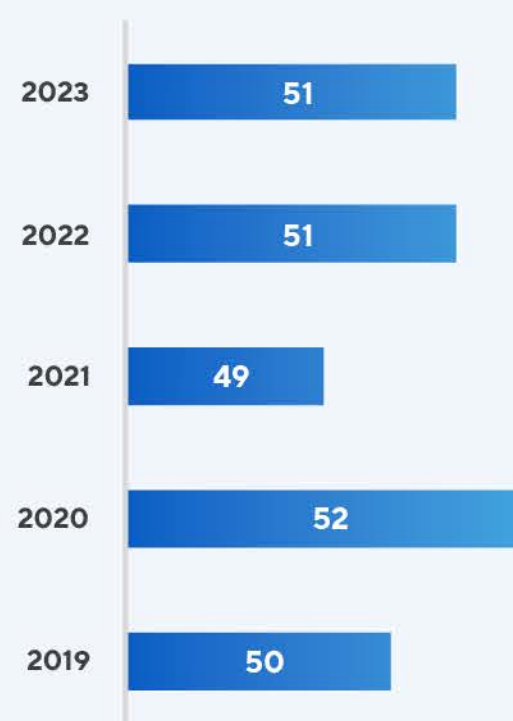

Metro

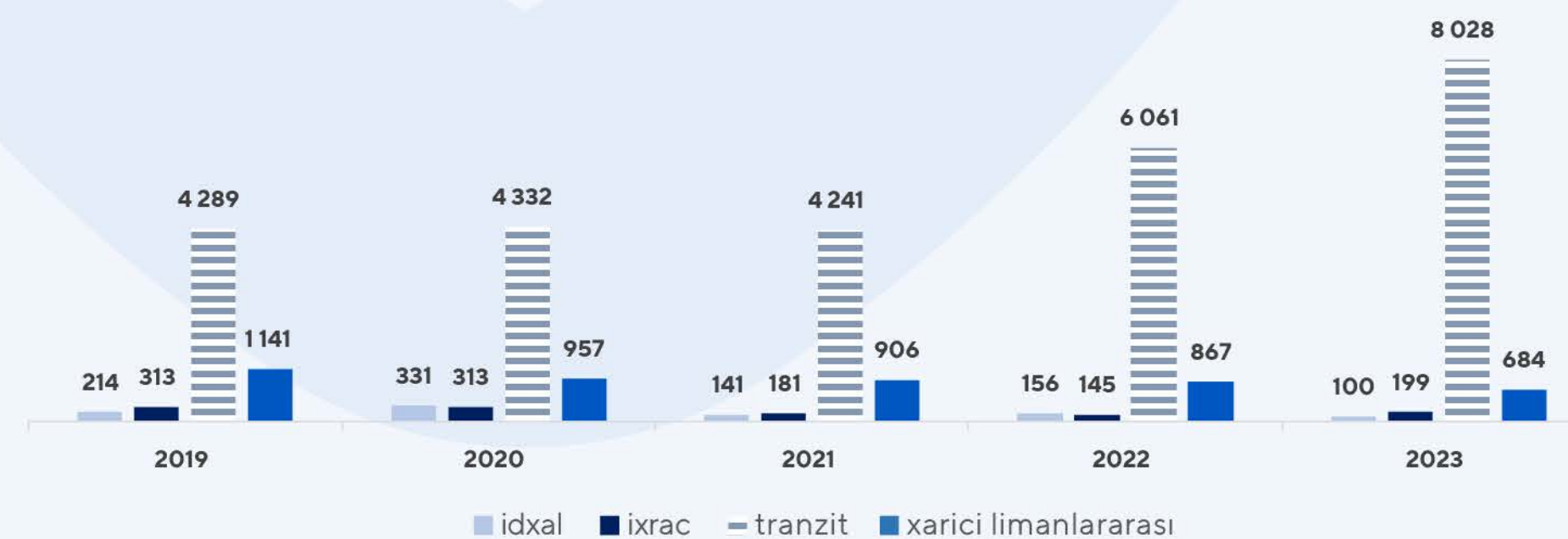

Dəniz nəqliyyatında daşınan yüklər üzrə tranzit yüklər ən böyük çəkiyə malikdir.

Gəmilərin sayı

Dəniz nəqliyyatında daşınan beynəlxalq yüklər, min ton

Ortamüddətli xərclər çərçivəsində nəqliyyat

2024-cü ildə global ticarətin bərpası prosesi müşahidə olunmuş, BMT-nin Ticarət və İnkişaf Konfransının “Qlobal ticarət” hesabatına (iyul, 2024) əsasən 2023-cü ilin 4-cü rübü ilə müqayisədə 2024-cü ilin birinci rübündə global mal ticarəti 1.0 faiz, xidmət ticarəti isə 1.5 faiz artmışdır. Beynəlxalq Valyuta Fondu və Dünya Bankının son proqnozlarından qlobal ticarətin artımının növbəti ildə də davam edəcəyi məlum olur. Bundan əlavə, qeyd olunan dövrdə **ticarət siyasətlərində qeyri-müəyyənliyin** və **ticarət fraqmentasiyalarının güclənməsi, global təchizat zəncirində, xüsusilə dəniz nəqliyyatında fasilələrin yaranması** beynəlxalq ticarətin artımına təsir edəcək əsas **risk faktorları** kimi öz aktuallığını qoruyur.

2025-2028-ci illər üzrə gəlir siyasətinin əsas istiqamətləri arasında **“Ekoloji təmiz və təhlükəsiz nəqliyyat vasitələrinin dövriyyəsinin stimullaşdırılması və infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi”** də mövcuddur. Yol-nəqliyyat infrastrukturunun inkişaf etdirilməsinə yönəldiləcək layihələrin maliyyələşdirilməsi 2025-2028-ci illər üzrə ortamüddətli xərclər çərçivəsində zəruri xərc istiqamətlərindən birini təşkil edəcəkdir. Eyni zamanda, **bərpa olunan enerji mənbələrindən** istifadə artırılacaq və enerji səmərəliliyi təmin ediləcəkdir. İqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə məqsədilə **ekoloji təmiz nəqliyyat vasitələrindən** və digər **yaşıl texnologiyalardan** istifadə genişləndiriləcəkdir.

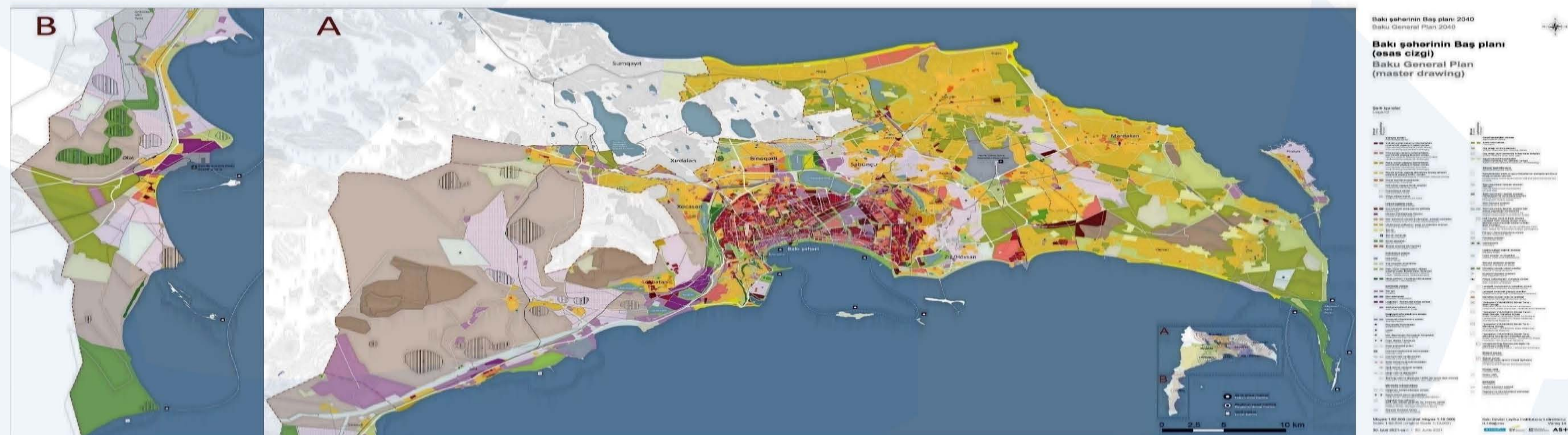
Strategiyada elektromobillik üzrə Milli Planın hazırlanması, ekoloji təmiz və təhlükəsiz nəqliyyat vasitələrinin dövriyyəsinin stimullaşdırılması və zəruri infrastrukturunun yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Nəqliyyat sektorundan atılan tullantıların, o cümlədən istixana effekti yaradan qaz emissiyasının azaldılması məqsədilə 2019-cu ildən mərhələli şəkildə **ekoloji təmiz avtomobillərə** vergi və gömrük güzəştləri tətbiq olunur. Hazırda bütün elektrik mühərrikli avtomobillər, yaşı 3 ilə qədər olan və mühərrik həcmi 2500 kubsantimetrdən çox olmayan hibrid avtomobillər və elektrik enerji doldurucularının idxalı və satışı ƏDV-dən azaddır. İstehsal tarixi 3 ilə qədər olan elektrik mühərrikli avtomobillər və enerji doldurucuları əlavə olaraq gömrük rüsumundan da azad edilmişdir. **Statistik göstəricilərə əsasən, tətbiq olunan gömrük güzəştləri və azadolmalar idxal olunan ekoloji təmiz və təhlükəsiz avtomobillərin yaş strukturuna müsbət təsir etməklə, tam elektrik mühərrikli avtomobillərin idxalını daha çox təşviq etmiş, eləcə də idxal olunan ümumi hibrid avtomobillərinə münasibətdə istehsal tarixi 3 ildən çox olmayan minik avtomobillərinin sayı daha da artmışdır.**

Bakı şəhərinin baş planında nəqliyyat şəbəkəsi

Bakının yeni təsdiq olunmuş, **2040-cı il üzrə baş planında** mövcud və potensial nəqliyyat problemlərini aradan qaldırmaq üçün aşağıdakı həll yolları planlaşdırılır:

- Metro nəqliyyatı sisteminin inkişafı
- Dəmir yolu nəqliyyatı şəbəkəsinin inkişafı
- Küçə-yol şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi və inkişafı
- Velosiped yolları şəbəkəsinin yaradılması və inkişafı
- Transit qovşaqların yaradılması və inkişafı
- Xüsusi ictimai nəqliyyat zolaqları şəbəkəsinin genişləndirilməsi və inkişafı

Bakı şəhərinin Baş planı 2040

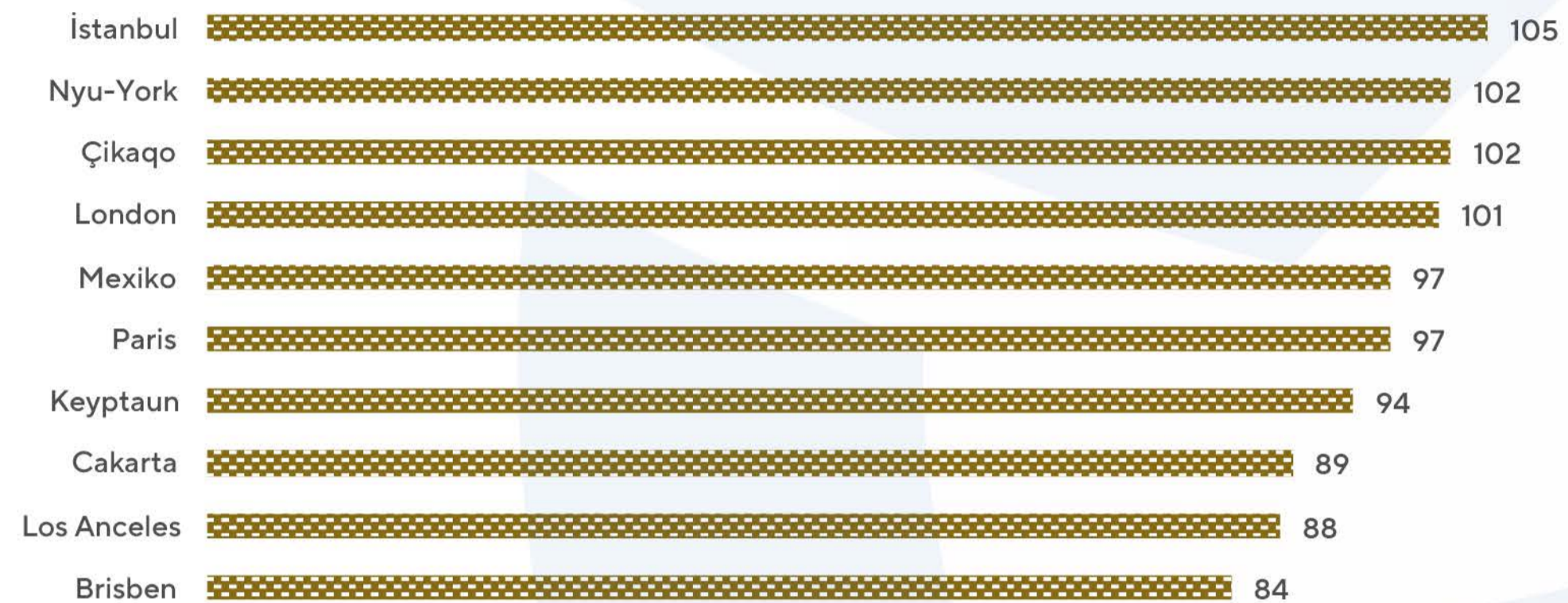
Vahid hərəkətlik yanaşması

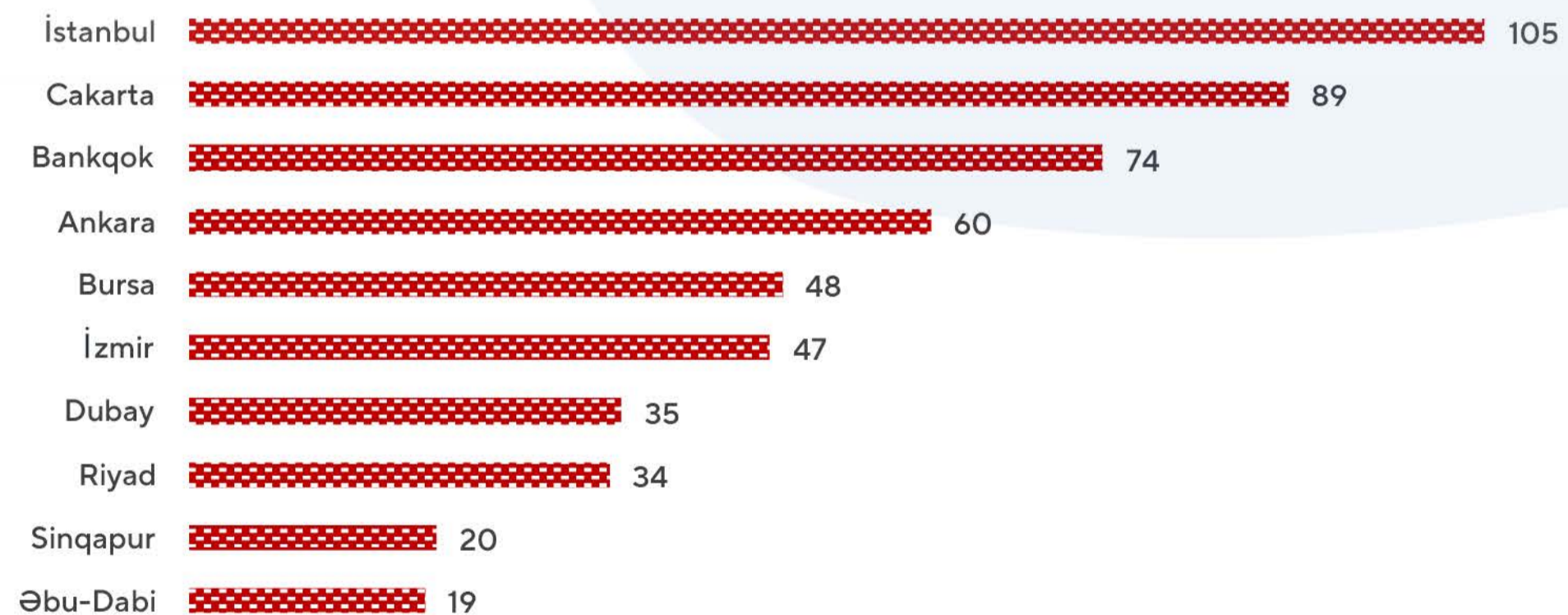
Bakı şəhəri üzrə nəqliyyat şəbəkəsində həll edilməsi tələb olunan əsas problemlər arasında **artan avtomobilləşmə səviyyəsi, əhalinin artan nəqliyyat tələbləri, o cümlədən, cari nəqliyyat sistemindəki çatışmazlıqlar** önə çıxır.

Beynəlxalq tıxac statistikası

Qlobal

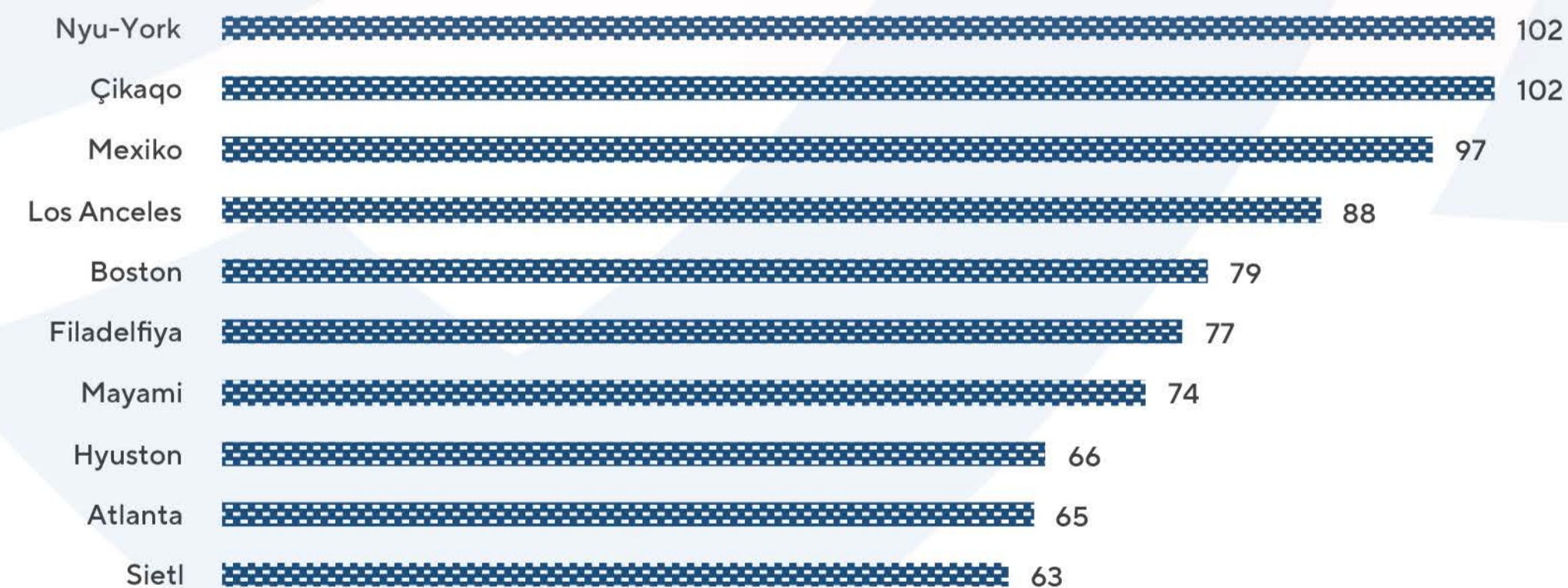
Asiya

Avropa

Amerika

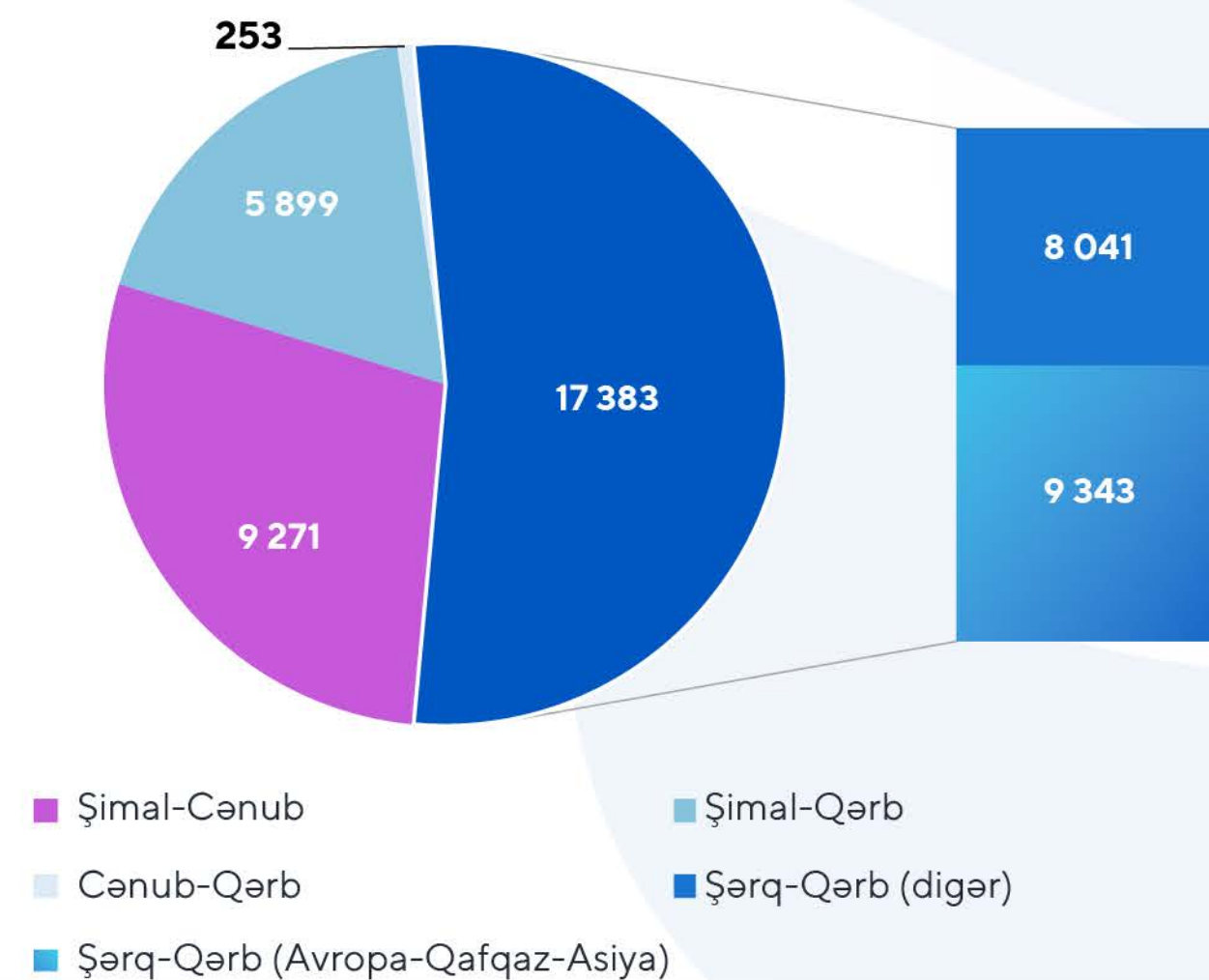

- Həm qlobal, həm də qitələr üzrə tıxac statistikası 2024-cü il ərzində tıxaca görə ortalama sərf olunan əlavə vaxt (**saat**) üzrə hesablanmışdır.
- 2024-cü ildə dünya üzrə tıxacın ən çox qeydə alındığı ilk üç şəhər müvafiq olaraq, **İstanbul (105 saat)**, **Nyu-York (102 saat)** və **Çikaqo (102 saat)** olmuşdur.

Nəqliyyat dəhlizlərində yük daşınmaları

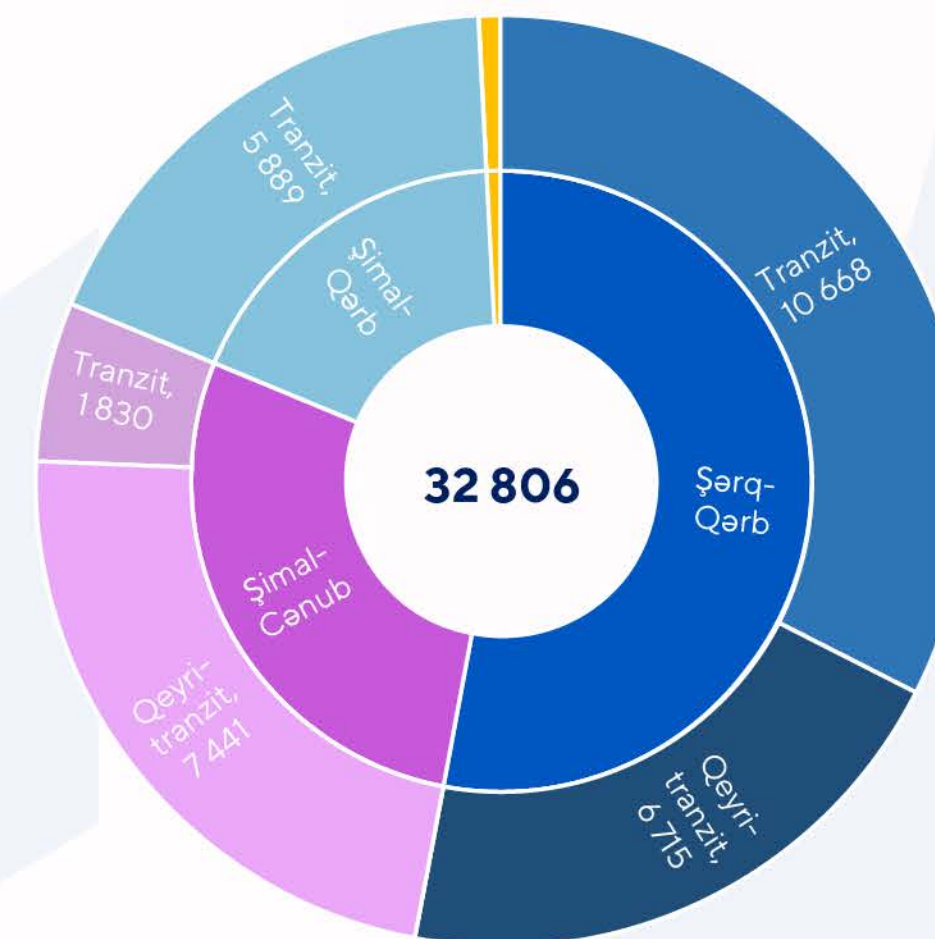
2023-cü ildə nəqliyyat dəhlizlərində daşınmış yükün həcmi, min ton

Nəqliyyat dəhlizləri üzrə daşınan yüklərdə **Şərq-Qərb** dəhlizinin çəkisi əhəmiyyətlidir ki, burada da yüklərin böyük bir qismi **Avropa-Qafqaz-Asiya** dəhlizinin payına düşür.

Şimal-Cənub dəhlizi istisna olmaqla (burada cəmi **20%**), 2023-cü il üzrə nəqliyyat dəhlizlərində daşınan yüklərin böyük həcmi **tranzit** yük daşımalarıdır.

2023-cü ildə daşınan yüklərin tranzit və qeyri-tranzit üzrə bölgüsü, min ton

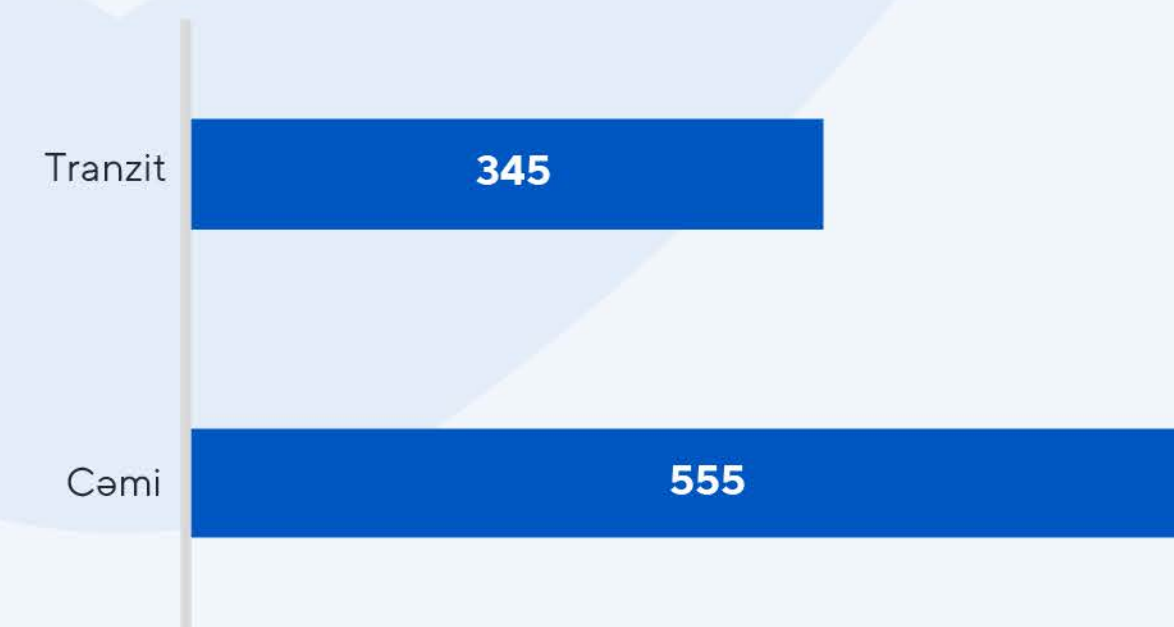
2023-cü ildə nəqliyyat dəhlizləri üzrə daşınmış yükün nəqliyyat növləri üzrə bölgüsü, min ton

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti ilə daşınan yük, min ton

2023-cü il ərzində yük daşınmasından əldə olunan gəlir, milyon AZN

Bu sənədin mülkiyyət hüquqları "ABB" ASC-yə aiddir və ümumi məlumat məqsədi ilə daxili araşdırma çərçivəsində hazırlanmışdır. Buradakı məlumatlar investisiya məsləhəti, hüquqi məsləhətlər və ya digər növ peşəkar məsləhət kimi qiymətləndirilməməlidir. Bu sənəd heç bir müqavilənin və ya əməliyyatın əsası olmayacaq və ya təqdim olunan məlumatla əlaqəli heç bir addımın tövsiyə edilməsi kimi dəyərləndirilməyəcək.

Bu sənəd heç bir bildiriş olmadan yoxlama, tamamlama və dəyişikliklərə məruz qala bilər və ABB bu sənəddə əhatə olunan heç bir məlumatın yenilənməsinə görə məsuliyyət daşımır. Burada təqdim olunan fikirlər, proqnozlar və qiymətlər, üçüncü tərəf mənbələrdən əldə edilmiş məlumata əsaslanır və dəyişikliklərə məruz qalaraq bildirişsiz dəyişə bilər. Üçüncü tərəf nəşrləri, tədqiqatlar və müstəqil araşdırmalar, məlumatlarının güvənli mənbələrdən əldə edildiyini bildirir, lakin dəqiqlik və ya tamamlıq təmin edilmir. Beləliklə, bu sənəddə yerləşdirilmiş məlumatlara heç bir qərarverici əhəmiyyət verilməməlidir.

Bu sənədə yerləşdirilmiş məlumatların dəqiqliyinə əmin olmaq üçün bütün səylər göstərsə də, ABB, direktorları, əməkdaşları, filialları, müşavirləri və agentləri təqdimat haqqında heç bir doğruluq zəmanəti vermir. Bu məlumatlara əminlik və istifadəyə dair cavabdehlik biləvasitə sənədin istifadəsinə və ya oxucuya aiddir. Biz bu sənədin istifadəsi ilə əlaqədar, məlumat itkisinə və ya zərərinə, yaxud gəlirlərin itirilməsinə görə heç bir məsuliyyət qəbul etmirik.

Bu sənəd gələcəyə dair proqnozlara əsaslanan ifadələr təşkil edə bilər. Belə ifadələr bəzi təxminlərə və gözləntilərə əsaslanarsa da, faktiki nəticələr, performans və nailiyyətlər ifadə olunanlardan fərqlilik təşkil edə bilər. Biz hər hansı bir baxışı ictimai olaraq yeniləməyə və dəyişməyə əmin olmağa dair heç bir öhdəlik qəbul etmirik. Üçüncü tərəf saytlarına verilən bağlantılar və istinadlar təkliflərin təsdiqini və ya içindəkilərin fikirlərinə düzgünlüyünü təmin etmir. Təmin olunan məlumatlara əsaslanaraq investisiya qərarları və ya tədbirlər görmədən əvvəl mütəxəssis məsləhətçi ilə məlumat ətrafında ciddi şəkildə nəzəri olmağı tövsiyə edirik. ABB, tədqiqatı ilə bağlılığı olan şirkətlərlə birgə əməkdaşlıq edə bilər. Nəticədə, bu sənəddəki məlumatların obyektivliyinə təsir edə biləcək potensial bir maraqlı tərəfin fərqi olmalıdır.

Hər hansı bir məqsədlə bu sənədin bütün və ya hər hansı bir hissəsinin qeyri-qanuni kopyalanması, çap olunması, dərc edilməsi və ya yenidən tərcümə olunması məhdudlaşdırılmışdır.

Əlaqədar şəxs:

Səbuhi Həmidli
Risklərin idarə edilməsi departamenti,
Bazar risklərinin idarə edilməsi şöbəsi

Nurlan Səfərzadə
Risklərin idarə edilməsi departamenti,
Bazar risklərinin idarə edilməsi şöbəsi

Azər Həzizadə
Risklərin idarə edilməsi departamenti,
Bazar risklərinin idarə edilməsi şöbəsi

Nizami küç. 67,
AZ1005 Bakı, Azərbaycan

+99412 493 00 91 (dax.: 1416)
abb-research@abb-bank.az

+99412 493 00 91 (dax.: 1422)
abb-research@abb-bank.az

+99412 493 00 91 (dax.: 1441)
abb-research@abb-bank.az

ARAŞDIRMA HESABATLARI

Diqqətinizə görə təşəkkürlər!

Mart 2025